This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, June 19, 2007

PM 40012376 R09408

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (2988) 2007 JUNE - BIRŽELIS 19 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@rogers.com • Nr. kaina - $1

Ar reikia sąlygų?

Kartais apie tą mums brangų lietuviškąjį gyvenimą besišnekant, apgailestaujant, kad per mažai arba netaip padaryta, kaip koks blykstelėjimas prasikiša pasiteisinimas, kad sąlygos buvusios labai nepalankios. Tokia išvada visus apsikaltinimus lyg ir iš karto nubraukia – galime būti ramūs ir toliau be sąžinės priekaištų dirbti.

SĄLYGOS. Kas iš tikrųjų jos yra ir ką jos valdo? Vieni turbūt sakytų, kad labai valdo žmogų. Jo darbai priklauso nuo sąlygų ar aplinkybių. Kiti gal manytų, kad labai svarbūs darbai negali būti sąlygojami. Tikslai pasiekiami ne sąlygomis, bet tvirtu pasiryžimu. Esama tūkstančiai pavyzdžių, rodančių, kad ir blogiausiomis sąlygomis atliekami dideli darbai, jei rimtai užsimota ir kantriai dirbama. Štai čia prisimintina pokarinių išeivių lietuviškoji veikla, prasidėjusi sugriautos Vokietijos barakuose, vėliau persikėlusi į emigrantų šalis ir išsišakojusi visuose pasaulio žemynuose. Gyventa ir dirbta labai skirtingomis sąlygomis ir suspaustose stovyklose, ir nuomojamuose kambarėliuose, ir savuose namuose jau su visais patogumais, geromis susisiekimo bei ryšių priemonėmis. O tos palankios buitinės sąlygos, kaip kokie didingi medžiai, augo, lapojo, žydėjo. Ir gražu, ir praktiška – gyvenk ir norėk, kaip dažnas lietuvis pasakytų. Va, ir klausimas kyla, ar gerėjant gyvenimo sąlygoms, gerėjo ir lietuviškoji veikla? Įdomu būtų palyginti, pasvarstyti. Tuo klausimu, žinoma, jokių statistikų nebuvo daryta. Iš tikrųjų čia ne statistikų reikalas, nes kas iš to, jeigu žinotume, kiek kuris laikotarpis ką davė, o nesidomėtume, kas padaryta ir kodėl buvo daroma? Nebeskaičiuojant nei vardų, nei laikotarpių, prisimintini tik tie laisvalaikiai ir savaitgaliai, kurie daugelį metų sudurstė tą įvairialypį lietuvišką gyvenimą.

NEBŪTŲ tikslu viso šito darbingo laiko vadinti sąlygomis, nes tai buvo vienintelis laikas patriotiškai reikštis ir ką nors naudingesnio tėvynės labui padaryti. Ne vienam prireikė ir naktinių valandų, apie kurias ypač kalba rašytojai, menininkai, kiti kūrėjai. O jų būta nemažai. Užtektų tik enciklopedijų tomus pavartyti, kad bent su dalimi jų susipažintume. Tai laisvalaikių darbuotojai, lietuviškojo gyvenimo judintojai, savanoriai, plušantys be jokio apčiuopiamo atlyginimo. Per daugelį metų iš tokių žmonių susidarė specifinė tautos dalis, kuri, anot dr. Dariaus Furmonavičiaus (*Draugas*, 2007 m. kovo 24 d.) "visą gyvenimą sunkiai dirbę ir pastatę, išlaikę nuostabias lietuviškų parapijų bažnyčias, iš tiesų buvo ir yra daug tikresni Lietuvos piliečiai ir lietuviai nei kokie nors rusai kariškiai pensininkai Lietuvoje"... Ačiū už gerus žodžius. Tačiau kai kuriems Lietuvos vadovams tie "tikresni Lietuvos piliečiai ir lietuviai" turbūt dar vaidenasi kaip "vaduotojai", nes pasitraukę iš tėvynės skelbė tiesą, smerkė okupantui parsidavusius, pasisakė iš esmės prieš komunizmą bei prieš imperialistinius rusų kėslus. Daugelis išeivių tą laisvalaikių veiklą laikė pagrindiniu savo gyvenimo turiniu, kai darbovietės tebuvo uždarbiavimui reikalingos. Retesni atvejai buvo susidraugavimai su įmonių ar įstaigų bendradarbiais, nes užteko savos lietuviškos visuomenės, ir niekam kitam nebuvo laiko. Labai žiūrėta, kad vieni nuo kitų per daug nenutoltume. Kiekvienas atsiskyrėlis ženklino bendruomeninį nuostolį. Augant jaunajai kartai tas uždarumas nyko, bet įprastos veiklos būdas ir atskirų užduočių tempai liko tie patys. Kaip ten bebūtų, tie savanoriški laisvalaikių darbai buvo ir lieka didelis tautos kapitalas, kurio nuošimčiai stipriau prisideda prie šviesesnio rytojaus kūrimo. **ČS**

Šiame numeryje

Paminklinį kryžių pastačius – *1 psl.*
Sielovados konferencijos atgarsiai – *2,3 psl.*
Artėjant į 5 milijonų dolerių kapitalą – *3,5 psl.*
Mirė Mažosios Lietuvos tyrėjas – *4 psl.*
Pašventinas naujas kryžius – *6 psl.*
Kai laikas buvo sustojęs... – *7 psl.*
Barokas Lietuvoje – *8 psl.*
Pavyko susikalbėti... – *9 psl.*
Tremties bėgiais (Pabaiga) – *10 psl.*
Mūsų laisvalaikis – *13 psl.*
Žymi netektis – *14 psl.*

Paminklinį kryžių pastačius

Paminklinis kryžius prie Montrealio Šv. Kazimiero parapijos šventovės. Jisai skelbia šimtametę parapijos sukaktį

Didžiai gerbiamas Prelate Edi Putrimai,
Aušros Vartų parapijos klebone,
Mūsų klebone, Father Powers,
Mieli parapijiečiai ir svečiai,

Susirinkome labai retoms iškilmėms. Montrealio lietuviai išeiviai katalikai dėkodami Dievui už suteiktą palaimą Šv. Kazimiero parapijai šimto metų laikotarpyje pastatė ir pašventino šį paminklinį kryžių parapijos šimtmečiui paminėti, kad šis kryžius pasakytų visiems, jog į šį svetingą kraštą karo audrų ar visokių negerovių atblokšti, ar geresnio gyvenimo ieškodami, lietuviai apsigyveno Montrealyje, kad jie tikėjo į Dievą, mylėjo tėvynę ir maldauja Dievo tolesnės globos.

Iškilmingu svarbiu ar skaudžiu momentu lietuvis visada ir visur statė kryžių. Lietuva – kryžių šalis: kryžiai pakelėse, tūkstančiai kryžių netoli Šiaulių Kryžių kalne, kuriuos Šv. Tėvas Jonas Paulius II būtinai norėjo aplankyti, beržo kryžiai žuvusiems partizanams Lietuvos miškuose, kryžiai Sibiro plotuose ištremtiesiams. Kaip atpažinti Lietuvą? Žymus Lietuvos komunistinis rašytojas Juozas Baltušis patvirtino: iš kryžių. "Mama, jau čia Lietuva" – sušuko Juozukas, grįždamas iš piemenavimo Latvijoje, "jau perėjome rubežių, žiūrėk pakelyje kryžius – čia Lietuva". Tai skaitome Juozo Baltušio raštuose *Parduotos vasaros*.

Pagonis Romos imperatorius Konstantinas Didysis, 312 m. norėdamas suvienyti besiskaldančią Romos imperiją, išsiruošė į karo žygį prieš sukilėlį Maksencijų, užėmusį Romą. Matė, sunki bus kova ir neaiškus likimas, meldėsi savo dievams. Netoli saulėlydžio – žiūri danguje šviečia kryžius ir užrašas: "Šiuo ženklu nugalėsi". Tikėdamas dievų valia tuojau ant savo pulkų vėliavų uždėjo kryžiaus ženklą ir į karių skydus liepė įbrėžti kryžių. Mūšis buvo laimėtas, nors pats ne visai tikėjo, todėl susirūpino, kas tai per ženklas – kryžius? Imperatorius žinojo, kad ant taip sukryžiuotų medžių yra mirtimi baudžiami didieji nusikaltėliai. Jam buvo paaiškinta, kad Romos mieste yra tokia tikėjimo sekta, jie vadinasi krikščionimis, jų tikėjimas draudžiamas ir persekiojamas, jie susirenka požemiuose, garbina kryžių ir ant jo mirusį, kurį jie vadina Dievo sūnumi. Imperatoriaus Dievo pasirinkimas ir sprendimas buvo greitas, nuo tų metų griuvo Romos stabai ir iškilo kryžius. Taigi Dievo keliai veda per kryžių.

Mes, Montrealio lietuviai, minėdami krikščionybės Lietuvoje sukaktį, džiaugiamės kantata *Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva,* žodžiai poeto Henriko Nagio, kompozicija muziko Aleksandro Stankevičiaus. Tik įsiklausykime, kaip didingai ir prasmingai skamba *Prisikėlimo himnas.*

Tegu mums, Šv. Kazimiero parapijiečiams, šis kryžius būna parapijos išlikimo užtikrinimas. Tegu būna kiekvienam, dirbančiam šioje parapijoje, kelio rodyklė ir visiems, visiems sunkumuose paguoda, reikaluose pagalba, visame kame Dievo palaima. **P. Adamonis**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@rogers.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - $60, rėmėjo - $70, garbės - $80. Oro paštu į užjūrius - $170, paprastu paštu - $60. Amerikoj - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - $60, patron - $70, sponsor - $80 per year. Airmail overseas - $170, regular mail overseas - $60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Canada

VERIFIED CIRCULATION PAID

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės suvažiavimas

Kanados lietuvių kunigų suvažiavimo dalyviai 2007 m. Iš kairės: kun. Jonas Šileika, OFM, prel. Edmundas Putrimas, prel. Pranas Gaida, prel. Jonas Staškevičius, kun. Arūnas Brazauskas, OFM, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, diak. Bernardas Belickas, OFM, kun. Vytautas Staškevičius, kun. Audrius Šarka, OFM, kun. Kazimieras Kaknevičius, kun. Eugenijus Jurgutis, OFM, kun. Gediminas Mieldažis

Kanados lietuvių katalikų kunigų suvažiavimas įvyko 2007 m. birželio 5 d. Lietuvos kankinių parapijos patalpose Mississaugoje. Dalyvavo: kun. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Eugenijus Jurgutis, OFM, kun. Jonas Šileika, OFM, kun. Arūnas Brazauskas, OFM, kun. Audrius Šarka, OFM, kun. Gediminas Mieldažis, prel. Pranas Gaida, prel. Jonas Staškevičius, prel. Edmundas Putrimas, kun. Kazimieras Kaknevičius, kun. Vytautas Staškevičius ir svečio teisėmis diak. Bernardas Belickas, OFM.

Ši organizacija veikia jau nuo 1949 metų ir per visą tą laiką rūpinasi Kanados lietuvių sielovada. Kviečiami parapijoms ir misijoms rekolekcijų vedėjai, aplankomi telkiniai, kurie neturi nei savo lietuviškos parapijos, nei misijos. Paskutiniu metu Vienybė ypatingai rūpinasi, kad nebūtų prarandamos lietuviškos šventovės.

Kadenciją baigiantis Vienybės pirmininkas kun. V. Staškevičius pasveikino susirinkusius, ypač naująjį Montrealio Aušros Vartų parapijos kleboną kun. G. Mieldažį. Prel. P. Gaidai sukalbėjus maldą, buvo sudarytas suvažiavimo prezidiumas: pirmininkauti pakviestas kun. A. Simanavičius, OFM, o sekretoriauti – kun. J. Šileika, OFM.

Pirmiausia buvo perskaitytas praeito suvažiavimo protokolas ir išklausyti valdybos pranešimai apie praeitų dvejų metų veiklą ir buvo pateikta finansinė būklė. Prel. Jonas Staškevičius padarė pranešimą apie savo lankymąsi pas lietuvius Kalgario ir Edmontono miestuose 2006 m. Šiais metais Vienybė pasiuntė kun. J. Šileiką, OFM, į Kanados vakarus. Prel. J. Staškevičius taip pat apibūdino dabartinę padėtį Londono Šiluvos Marijos parapijos, kurios klebonu jis dabar yra. Ši parapija dabar yra aptarnaujama kunigų iš Prisikėlimo parapijos Toronte ir Anapilio parapijos Mississaugoje. Pagal Londono vyskupo dekretą, ši parapija nuo 2007 m. birželio 30 dienos taps "bendruomene". Buvo kalbėta apie paramą Šv. Kazimiero kolegijai Romoje ir nutarta tuo reikalu kreiptis į Kanados lietuvių katalikų centrą.

Vyko diskusijos apie Vienybės statuto papildymus ir įvairiais kitais aktualiais klausimais. Prel. Edmundas Putrimas pateikė išeivijos lietuvių parapijų-misijų statistiką ir prašė per parapijas atkreipti dėmesį į ateinančiais metais vyksiantį Eucharistinį kongresą Kvebeko mieste, Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Australijoje ir Lietuvoje vyksiančias 400 metų sukakties iškilmes nuo Marijos apsireiškimo Šiluvoje. Kun. K. Kaknevičius perskaitė dienoraštį savo paskutinio laikotarpio Londone.

Nukelta į 4-tą psl.

Sielovados konferencijos atgarsiai

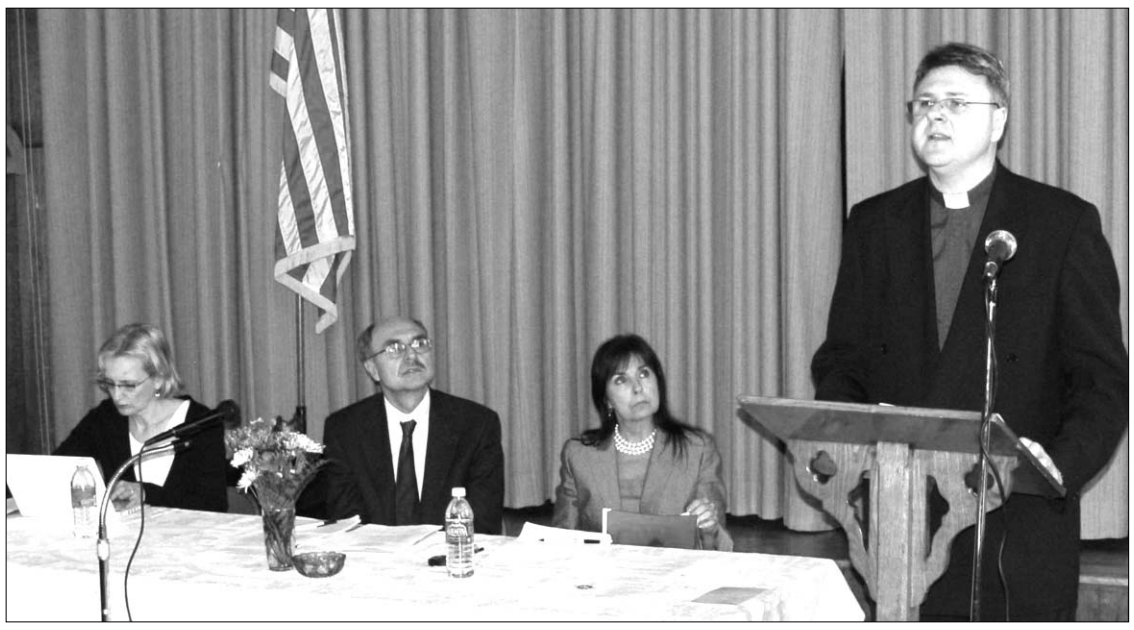

Prel. E. Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas Užsienio lietuvių katalikų sielovadai, sveikinimo žodžiu pradeda konferenciją

SES. PRANCIŠKA, FDCJ

Balandžio 28, šeštadienį, į Šv. Andriaus parapijos salę Filadelfijoje susirinko apie pusšimtis konferencijos dalyvių. 10 val. ryto konferenciją Šv. Rašto skaitiniu ir malda pradėjo Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas Užsienio lietuvių katalikų sielovadai prel. Edmundas Putrimas. Pritariant gitaros garsams visi sugiedojome giesmę, kviesdami Šventąją Dvasią. Taip pat buvo perskaitytas Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus sveikinimas, po jo – konferencijoje negalėjusio dalyvauti Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos pirmininko Sauliaus Kuprio sveikinimas. Po įvadinio savo pranešimo prelatas šią konferenciją vesti pakvietė Birutę Bublienę ir adv. Aleksandrą Rimą Domanskį.

Sveikinimo žodžius tarė Audrius Brūzga, Lietuvos ambasadorius JAV. Buvo labai miela, kad jis ir toliau visą dieną praleido dalyvaudamas konferencijoje. Susirinkusiuosius taip pat pasveikino Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė Regina Narušienė, JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas. Sveikinimus užbaigė "namų šeimininkas" – šiltu ir tėvišku nuoširdumu spinduliuojantis Šv. Andriaus parapijos klebonas kun. Petras Burkauskas.

Pirmoji programos dalis buvo skirta gyvosios parapijos idėjai. Šios dalies pirmuoju paskaitininku turėjo būti kun. Antanas Saulaitis, SJ, tačiau kadangi jis į konferenciją pats atvykti negalėjo, jo atsiųstas įžvalgas *Gyva evangelizacija – tai, kas reikalinga mūsų lietuviškoms parapijoms ir misijoms* perskaitė Darius Chmieliauskas. Įžvalgose buvo pasiremta kitų tautų sielovadine patirtimi, kai šios taip pat susidūrė su tuštėjančių bažnyčių problema, ir į ką reikėtų mums šiandien kreipti daugiausia dėmesio.

Evangelizacija ir reevangelizacija turėtų būti pagrindinis parapijų uždavinys, norint išsaugoti jų gyvastingumą. Ypatingą dėmesį reikia skirti naujai atvykusiems mūsų tautiečiams, su jais konkrečiai dirbti.

Darius Chmieliauskas šiai konferencijai atvyko iš Lietuvos. Jis jau devintus metus dirba Kauno arkivyskupijos spaudos atstovu ir antrus metus yra vienintelio Lietuvoje katalikiško mėnraščio šeimai *Artuma* vyriausiasis redaktorius. Konferencijoje Darius buvo pakviestas parengti pranešimą *Internetinės komunikacijos pagalba sielovadai parapijose*. Savo pranešimo pradžioje jis padėkojo šiapus Atlanto esantiems lietuviams už visa, kas čia gero, gražaus ir kilnaus buvo kurta, auginta, brandinta bei perduota Lietuvos vaikams. Prelegentas, konferencijos dalyvius apdovanojęs Popiežiškosios visuomenės komunikavimo priemonių tarybos dokumentų rinkiniu *Bažnyčia ir internetas*, ir dalindamasis ilgamete patirtimi, pabrėžė, kad internetas yra ne tikslas, o įrankis, rengiant naujus tikinčiuosius susitikimui su Kristumi bendruomenėje ir palaikant juos prasidedančioje tikėjimo kelionėje. Buvo kviečiama aplankyti beveik 10 metų veikiantį Katalikų Bažnyčios Lietuvoje tinklalapį-portalą www.katalikai.lt, kur galima rasti ne tik visas Bažnytinio gyvenimo naujienas Lietuvoje ir pasaulyje, bet ir Bibliją lietuvių kalba bei Katalikų Bažnyčios katekizmą, liturginį kalendorių, kasdienes Šventojo Rašto meditacijas, įvairių tekstų, Bažnyčios dokumentų... Todėl labai svarbu ir pačiose lietuviškose užsienio parapijose turėti internetinį tinklalapį, papasakoti apie save ir bendrauti su kitais. Tai yra būdas pakviesti į bendruomenę, ugdytis ir bręsti viduje. Taigi internetinė sielovada veda nuo pažinimo prie tikrovės, bendruomeniškumo ir bendrystės.

Konferencijoje kalba kun. S. Žukas

Shenandoah atstovė p. Setcavage, kalbėjusi apie Šv. Jurgio parapijos būklę

Birutė Bublienė kalbėjo tema *Parapijos komiteto reikšmė parapijos ar misijos gyvenime*. Kalbėtoja labai aiškiai įvardino sielovadinės tarybos tikslus ir uždavinius. Pasak jos pranešimo, parapijos administratorius ir ganytojas yra klebonas, kurio atsakomybė yra vadovauti ir vesti ją Kristaus nurodytu keliu. Jo dešinioji ranka yra parapijos Sielovadinė taryba, kuri vadovaujasi ne valdymo ar diktavimo, bet tarnavimo, jungimo ir bendradarbiavimo dvasia. "Parapijos pastoracinė taryba yra klebono patarėja, padėjėja ir prižiūrėtoja, kad parapijos veikla eitų sklandžiai ir kad būtų praktiškai įgyvendinti parapijos gyvavimo tikslai ir planai, bręstant ir tobulėjant Kristaus Evangelijos šviesoje".

Šitokį poreikį iššaukė ir mano pačios pranešime išdėstytos išvados, padarius keleto parapijų apklausą rengiantis konferencijai. Pasiūlymus apie sistematiškumą ir struktūriškumą apklausos metu teikė patys parapijiečiai. Daugiausia problemų yra dėl švietimo trūkumo ir parapijos modelio neturėjimo, sielovadinės vizijos trūkumo.

Nukelta į 3-čią psl.

Artėjant į 5 milijonų dolerių kapitalą

Kanados lietuvių fondo 44-asis metinis susirinkimas

DANGUOLĖ BALTRUŠYTĖ-SHER

Š.m. balandžio 29, sekmadienį, Toronto Prisikėlimo parapijos salėje Kanados lietuvių fondo nariai susirinko 44-tąjį kartą. KLF taryba džiaugėsi nemažu susirinkusiųjų skaičiumi. Mandatų komisijos užregistruoti 149 teisėti balsai. Dalyvavo torontiečiai, hamiltoniečiai ir keletas atstovų iš tolimesnių lietuviškų apylinkių: Otavos, Edmontono ir Wasaga Beach. Tarybos pirmininkas dr. Arūnas Pabedinskas paskelbė susirinkimo pradžią, pakvietęs tarybos sekretorę Iną Sungailienę protokoluoti susirinkimą. Susirinkimo darbotvarkė priimta su vienu mažu pakeitimu pranešimų sekoje.

Po tylos minute pagerbtų mirusiųjų KLF narių, Lietuvos kankinių parapijos klebonas ir KL fondo tarybos narys kun. Vytautas Staškevičius sukalbėjo invokaciją. Metinio susirinkimo sekretorė Ina Sungailienė perskaitė 2006 m. metinio narių susirinkimo protokolą, kuris buvo vienbalsiai patvirtintas.

Tarybos pirmininkas dr. Arūnas Pabedinskas kalbėjo apie atliktus darbus, turėtas problemas ir kaip jos buvo išspręstos. Tarybos pirmininkas pabrėžė, kad tęsiasi Fondo glaudus bendradarbiavimas su Kanados lietuvių bendruomenės Krašto valdyba.

Vienas iš svarbiausių pasikeitimų, kad KLF tarybos pirmininkas dalyvauja KLB krašto valdybos posėdžiuose kaip pilnateisis Krašto valdybos narys. Taip pat KLF taryba dabar turi teisę, šalia tarybos pirmininko, paskirti keturis rinktus Fondo tarybos narius į Kanados lietuvių bendruomenės tarybą. Šis pasikeitimas reiškia, kad Bendruomenės tarybos sesijoje, vykusioje praeitų metų spalio mėnesį, Fondo atstovai dalyvavo pilnateisiais sesijos dalyviais.

Glaudus bendradarbiavimas svarbus abiem organizacijom geriau suprasti veiklos požiūrius ir finansinius poreikius bei Fondo skiriamos paramos panaudojimą. Viena iš opių problemų, gvildenamų Fondo tarybos ir valdybos – tai aiškinimasis su Kanados valdžia dėl Fondo skirstomos paramos organizacijoms ir kaip ji turi būti skirstoma pagal valdžios reikalavimus ir Fondo statutą. Vienas iš valdžios reikalavimų yra, kad per 50% Fondo pajamų kasmet turi būti paskirta kitoms registruotoms labdaros organizacijoms. Vyksta diskusijos su KLB, kad tokį valdžios reikalavimą galima būtų patenkinti teikiant paramą neregistruotoms organizacijoms per KLB, kuri yra registruota.

Nukelta į 5-tą psl.

Sielovados...

Atkelta iš 2-ro psl.

Tai yra pagrindinė priežastis, kodėl parapijos sensta, o naujų narių, ypač jaunimo neatsiranda, nors žinome, kad iš Lietuvos atvykusių yra labai daug.

Diakonas Vincent Thomas kalbėjo apie nuolatinių diakonų paskatinimą, paaiškindamas nuolatinių diakonų pareigas ir skirtumus tarnystėje su kunigais, jų indėlį pasauliečiams, pasidalindamas savo patirtimi. Diakonas labai pasitarnauja šeimų sielovadoje, kadangi turi ypatingą pašaukimą perduoti Kristaus meilę sutuoktiniams, ją paliudyti.

Amerikos lietuvio žurnalistas Laurynas Misevičius kvietė konferencijos dalyvius daugiau bendradarbiauti su žiniasklaida, iškilus problemai ne veikti pavieniui, o jungtis. Pasisakyme buvo ryšku tai, jog lietuviška spauda JAV į problemas labiau žvelgia lietuviškumo ir lietuvių vienybės, o ne šiuo atveju bendruomenių sielovados, evangelizacijos, tikėjimo gaivinimo ir stiprinimo ar "įbažnytinimo" požiūriu. Beje, anksčiau minėtų keleto parapijų anketos liudijo, kad lietuviškumas tebėra vyraujantis veiksnys lietuviškų parapijų gyvenime, ypač vyresniosios kartos tarpe. Taigi kalbėtojas priminė pagrindinius laikraščius, kurie yra populiariausi, ypač tarp naujai atvykusiųjų, ir kvietė naudotis galimybe skelbtis ir pateikti parapijų naujienas. Populiarieji laikraščiai išeina paprastai kartą per savaitę, tačiau žurnalistas kvietė nepamiršti ir *Pasaulio lietuvio*, išeinančio kartą per mėnesį, kad sužinotume daugiau ne tik apie mūsų tautiečių gyvenimą JAV, bet ir lietuvius visame pasaulyje.

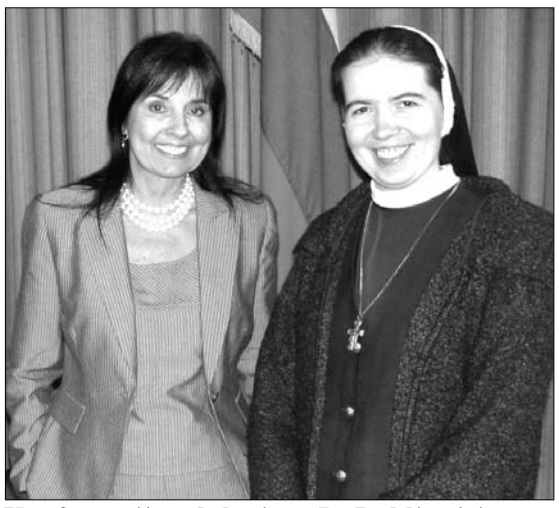

Konferencijos dalyvės – B. Bublienė ir ses. Pranciška

Antroji konferencijos dalis vadinosi *Patirtis ir išvados*. Ši dalis buvo jau po pietų. Kun. S. Žukas iš Bostono liudijo apie jų parapijos istoriją, kada ji buvo ant uždarymo ribos. Ramutė Žukaitė pasidalino Aušros Vartų parapijos Niujorke dabartine situacija, sutuoktiniai Setcavage pristatė Šv. Jurgio parapijos Shenandoah kritinę situaciją, žygius bei pastangas kokiu nors būdu išsaugoti šią lietuvių parapiją. Šią dalį optimistišku, nuoširdžiu ir jautriu liudijimu užbaigė Algimantas Gečys, papasakojęs istoriją, kaip tikintiesiems pavyko išsaugoti lietuvišką Šv. Andriaus parapiją, į kurią kaip tik buvome susirinkę.

Trečioji konferencijos dalis vadinosi *Juridiniai pasiūlymai*. Advokatas dr. Michael Ritty savo pranešimu pirmiausia išdėstė skirtumą tarp civilinės ir bažnytinės teisės, atsakė į daugybę iki šiol tarsi nežinotų klausimų, susijusių su vyskupo ir kunigo pavaldumu, jurisdikcija bei santykiais tarp vyskupo ir parapijos klebono, ypač parapijos nuosavybės srityje, taip pat sielovadinės tarybos statusą ir įgaliojimus. Visas pranešimas buvo gyvas ir konkretus Bažnyčios Kanonų, patvirtintų 1983 m., paaiškinimas ir pristatymas net pavyzdžiais. Po šio pranešimo daug kam tapo aišku, kaip reikėtų elgtis uždaromų bažnyčių atžvilgiu, kokius teisingus sprendimus daryti veikiant pastoracinėje taryboje. Kalbėtojas išdėstė kai kuriuos galimus pavojus, kai tikintieji ieško savo tiesos ne konstruktyviu keliu, o pavyzdžiui, pirmiausia kreipdamiesi į spaudą.

Advokatas Aleksandras Rimas Domanskis pasidalino patirtimi, kurią jis turėjo tarpininkaudamas ir padėdamas juridiniais klausimais Šv. Petro parapijai Bostone ir Pal. J. Matulaičio lietuvių katalikų misijai Lemonte.

Ketvirtojoje dalyje *Religinio – kultūrinio paveldo* projektas Lietuvos ambasadorius JAV Audrius Brūzga kalbėjo apie Amerikos lietuvių bendradarbiavimą su Lietuvos vyriausybe dėl kultūros objektų apsaugos ir išsaugojimo. Ambasadoriaus žodžius papildė kitas šios temos prelegentas Algis Lukas.

Konferencijos pabaigoje buvo trumpai perskaityta pranešimų santrauka, po kurios prel. E. Putrimas konferenciją užbaigė malda. Rengiantis konferencijai, iš anksto buvo sudaryta darbo grupė, kuri rinkosi atskirai vakare. Pasitelkusi skaitytus pranešimus ir įžvalgas, ji parengė sielovados gaires visoms JAV veikiančioms lietuvių parapijoms. Jomis norima suaktyvinti parapijų veiklą, dėti pastangas daugiau investuoti į žmones ir jų ugdymą, o ne į pastatų išlaikymą, ieškoti šių dienų laiko ženklus atitinkančių priemonių parapijų gyvastingumui palaikyti.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Pagerbtos genocido aukos

Lietuva minėjo tremtinių kančias, netektis ir pasipriešinimą sovietų okupacijai Gedulo ir vilties, Okupacijos ir genocido atmintinų dienų - birželio 14 ir 15 renginiais. Seimo galerijoje birželio 14 d. prasidėjo paroda, skirta lietuvių tautos didžiosioms tremtims pamiršti, seime vyko iškilmingas posėdis. Vidurdienį Nepriklausomybės aikštėje buvo Valstybės vėliavos pakėlimo iškilmės. Prie paminklų politiniams kaliniams ir tremtiniams Lukiškių aikštėje vyko okupacijos, genocido ir sovietmečio represijų aukų pagerbimo iškilmės. Buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai atminimo valandai rinkosi prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties, iš kurios į Rytus riedėjo tremtinių ešelonai, memorialo. Gedulo ir vilties dienos vakarą Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo aukojamos Mišios už gyvus ir mirusius tremtinius, pasipriešinimo dalyvius ir jų šeimas. Po Mišių arkikatedroje vyko sakralinės muzikos valanda.

Birželio 15, Okupacijos ir genocido dieną, Tuskulėnų Rimties parko kolumbariume buvo padėtas atminimo vainikas čia palaidotoms 1944-1947 m. sovietinio teroro aukoms. Pavakarę Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro kiemelyje vyko atminimo vakaras. Birželio 16 d. Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse vyko tradicinis Laptevų jūros tremtinių brolijos "Lapteviečiai" susitikimas prie tremtinių žeminukės-jurtos.

Nepasitiki politikais

DELFI žiniomis, dauguma Lietuvos gyventojų arba nepasitiki savo valstybės politikais (67%), arba yra jiems abejingi (26%). Jaunesnio amžiaus, žemesnio išsimokslinimo bei mažesnių pajamų gyventojai dažnai yra abejingi politikams – jais nei pasitiki, nei nepasitiki. "Spinter tyrimų" atlikta apklausa rodo, kad politikų ir valstybės tarnautojų korupcija, gyventojų nuomone, yra varomoji įvairių politinių skandalų jėga (58%), kiek rečiau skandalai siejami su atskirų asmenų ambicijomis ar bendra ir politine šalies kultūra. Pastarąją dažniau įvardijo aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji.

Didžiausią įtaką Lietuvos politikai daro kitos Europos šalys (55%). Rusijos ir JAV įtaka vertinama apylygiai (po 14-15%), tačiau šią įtaką pripažįstančios gyventojų grupės skiriasi: Rusijos įtaką dažniau įžvelgia aukštesnio išsimokslinimo, didmiesčių gyventojai, tuo tarpu didžiausią įtaką darant JAV dažniau nurodo žemesnio išsimokslinimo, mažesnių pajamų atstovai, rajonų centrų gyventojai.

Susitiko BJVT

Baltijos kraštų užsienio reikalų ministeriai susitiko Malmėje, Švedijoje, birželio 13 d. aptarti Baltijos jūros valstybių (BJV) bendradarbiavimui, jo perspektyvoms ir stiprinimui, svarbių projektų plėtrai. Lietuvai atstovavo užsienio reikalų ministeris Petras Vaitiekūnas. Jo teigimu, BJV taryba reikšminga kaip vienintelė organizacija, kurioje lygiomis teisėmis dalyvauja visos 11 regiono valstybių ir kurioje drauge dirba Europos sąjungos narės bei jai nepriklausančios Norvegija, Islandija bei Rusija. BJVT labai padėjo Baltijos šalims ir Lenkijai sėkmingai įsijungti į ES, kurti ir stiprinti ES ir Rusijos santykius įvairiose srityse, ypač sprendžiant Baltijos jūros regionui svarbius klausimus.

Ministeriai priėmė bendrą pareiškimą dėl Baltijos jūros šalių atnaujinto bendradarbiavimo, pritarė minčiai sukurti strategiją Baltijos jūros regionui, kuriame atsispindėtų svarbūs srities aplinkosaugos, transporto, energetikos ir kiti projektai.

BJVT, įsteigta 1992 m. Kopenhagoje, yra politinio ir praktinio bendradarbiavimo Baltijos jūros regione forumas. BJVT apima įvairiašakį vyriausybinį bendradarbiavimą, išskyrus karinę gynybą. BJVT sudaro 11 valstybių – Danija, Estija, Islandija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Norvegija, Rusija, Suomija, Švedija, Vokietija ir Europos komisija.

Vadovaus NATO skyriui

BNS žiniomis, lauko pajėgų vadas brigados generolas Arvydas Pocius taps pirmuoju karininku iš Lietuvos, kuris dirbs strateginiu lygiu ŠAS (NATO) vadavietėje JAV. Spalio mėnesį 50 metų brigados generolas pradės tarnybą vyriausioje ŠAS pajėgų transformacijos vadavietėje Norfolke, kur 3 metus vadovaus transformacijos Jungtiniam mokymų ir doktrinų skyriui. Jis bus atsakingas už visų 26 ŠAS valstybių kovinių pajėgumų tobulinimą, plėtojimą, lankantis Sąjungos šalyse turės vertinti karinius padalinius ir siūlyti pakeitimus, kaip keisti ginkluotę, struktūrą ir aprūpinimą.

Lauko pajėgų vadas A.Pocius yra baigęs Valstybinį kūno kultūros institutą, lankė keletą karinių kursų Lietuvoje, mokėsi ŠAS gynybos kolegijoje Romoje, Vokietijos Bundesvero vadovavimo akademijoje, George Marshal saugumo studijų Europoje centre, JAV sausumos pajėgų karo kolegijoje. **RSJ**

Mirė Mažosios Lietuvos tyrėjas

Išėjo amžinybėn Vokietijoje po ilgos ir sunkios ligos Lutzas Friedrichas Wilhelmas Wenau 1930.XII.24-2007. III.4, daugelio veikalų apie K. Donelaitį, jo giminę bei Mažosios Lietuvos praeitį autorius ir leidėjas, *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* rėmėjas, kilęs iš Mažosios Lietuvos būrų Donelaičių-Donalių giminės. Jo tėvas įsikūrė Berlyne 1927 m., senatvėje domėjosi savo giminės istorija.

Berlyne Finansų ministerijos tarnautojo šeimoje gimęs L. Wenau po II Pasaulinio karo atsidūrė sovietų okupuotoje Vokietijos dalyje, patyrė VDR sukurto sovietinio režimo represijas. Nuo 1970 m. pateko VDR saugumo (STASI) priežiūron kaip politiškai nepatikimas istorijos mokytojas. Jau 1971 m. rudenį jam grasinta areštu. 1972 m. jis bandė bėgti į Vakarus. Tai pavyko tik 1973 m. žmonai ir 2 sūnums. 1972 m. už "netinkamas kalbas" buvo areštuotas su savo septyniolikamete dukra Manuela; tris su puse metų nuteistas kalėti; tardytas žiauriomis sąlygomis neteko sveikatos. 1974 m. jį, kaip politinį kalinį, išpirko VFR valdžia (VDR administracija anuomet pelnydavosi brangiai pardavinėdama savo kalinius Vakarų Vokietijai). Vakaruose L. Wenau mokytojavo iki pensijos 1984 m.

L. Wenau su šeima (žmona Margot ir 4 vaikais) įsikūrė Lilienthalyje netoli Bremeno – vėliau daugelio Lietuvos specialistų žinotoje sodyboje, savotiškame K. Donelaičio giminės ir Mažosios Lietuvos tyrimų centre.

Šią veiklą L. Wenau pradėjo 1980 m., prisiminęs vyresniųjų pasakojimus apie jų giminės ryšius su Prūsų Lietuva ir Donelaičiais. Surinkti dokumentai patvirtino, kad 1896 m. vežikas Karlas Wenau (bežemio Ferdinando Wenau ir Wilhelminos Šermukšnaitytės (Schermuksznat) sūnus) vedė linų audėjo dukrą Augustę Charlottę Donalytę (Donalies) iš Stanaičių kaimo prie Gumbinės. Taip susigiminiavo gal XVIII š. pradžioje į kraštą atvykusi Wenau giminė su dar XVII š. Mažojoje Lietuvoje gyvenusiais Donaliais-Donelaičiais (dar 1685 m. buvo minėtas Vilkošių kaime prie Gumbinės gimęs Kristupas Donalys (Donalies)). Ne per toliausiai – Mozūrijos Sensburge buvo ir L. Wenau žmonos gimtinė, ten gyveno jos senoliai.

Užmezgęs ryšius su kitais Donelaičių palikuonimis Vokietijoje (deja, tos gausios giminės ainiai istorijos audrų buvo išstumti į Vakarus), daugelyje pasaulio archyvų surinkęs daugybę medžiagos apie tos giminės ir jos žymiausio atstovo – K. Donelaičio gyvenimą, L. Wenau dalyvavo daugelyje seminarų ir konferencijų, vakariečiams pasakodamas apie žymųjį Mažosios Lietuvos poetą ir jo aplinką. Naujos tyrimų galimybės atsivėrė susijungus Vakarų ir Rytų Vokietijoms – daug medžiagos pavyko aptikti Leipcigo archyvuose.

Sukaupęs didelę leidinių apie tą kraštą biblioteką, daug archyvinės bei ikonografinės medžiagos, L. Wenau ėmėsi leidybinio darbo. 1997 m. jis Lilienthalyje įsteigė savo leidyklą, kurioje kasmet parengdavo vis naujus veikalus apie K. Donelaitį, jo giminę, Mažosios Lietuvos istoriją (pavyzdžiui, 2000 m. buvo išleistos net 3 knygos bendros 480 puslapių apimties). 1999 m. jis savo lėšomis išleido K. Donelaičio raštų rinktinę, 1894 m. L. Passargės vokiečių kalba išleistus tekstus papuošdamas lietuvių dailininkų V.K. Jonyno ir V. Jurkūno iliustracijomis, savo parašytoje įžangoje aprašydamas didžiojo poeto gyvenimą bei jo kūrinių likimą. Tas leidinys daugeliu egzempliorių paplito po Vokietiją ir kitus kraštus, daugelį šiandieninių Vakarų žmonių supažindindamas su Mažąja Lietuva ir jos žymiuoju poetu.

Krašto ir būrų poeto tyrėjams ypač naudingas daugiatomis L. Wenau leidinys *Neue Donalitiana (Naujoji donelaitika*), kuriame paskelbta labai gausi medžiaga apie Tolminkiemio ir Lazdynėlių (K. Donelaičio gimtinės), Donelaičių giminės praeitį, poeto darbų sudėtingą likimą. Atskiruose veikalo tomuose įdėti senieji žemėlapiai bei planai, pateiktos daugelio senųjų dokumentų faksimilės, įvairiose vietose (ir net kitose šalyse) aptikta medžiaga. Profesionaliems bei sąžiningiems tyrėjams ta gausi medžiaga gal ateityje taps labai naudingu pamatu būsimiesiems darbams apie Mažąją Lietuvą.

Neue Donalitiana pirmajame tome apibūdinamas Tolminkiemis pagal XVIII š. vidurio dokumentus, aprašyta klebonijos sodybos raida, apibūdintas dar XIX š. žymaus tyrėjo F. Tetznerio leistas penkiatomis leidinys *Neue Donalitiana*, kurį savaip pratęsė L. Wenau.

Antrajame tome L. Wenau aprašė kunigų našlių namą Tolminkiemyje, apibūdino F. Tetznerio nuopelnus donelaitikos baruose, atskleidė Donelaičių giminės palikuonių likimus Ragainės krašte.

Trečiajame tome pateikiami duomenys apie Donalių-Donelaičių-Donalicijų giminę, aprašomas K. Donelaitis XX š. vokietakalbėje literatūroje. Ketvirtajame trijų dalių tome apibūdinama Tolminkiemio šventovės krikšto įrašų knyga (įrašai paties K. Donelaičio), pateikiama jos faksimilė, pateikiama Tolminkiemio parapijos ilgaamžė kronika. Penktajame tome apibūdinta K. Donelaičio asmenybė, aprašomi K. Donelaičio bei vokiečių santykiai laiko slinktyje, buvę poeto darbų vertimai. Šeštajame tome pateikiama papildoma archyvinė medžiaga L. Wenau knygai *Einst war es die Grosse Wildnis (Kadaise tai buvo Didžioji dykra*). Septintajame tome pateikta daugybė dokumentinės medžiagos apie Donelaičių giminės žmones, gyvenusius įvairiose Mažosios Lietuvos vietose bei apie jų giminystės ryšius.

Jau minėtoje L. Wenau knygoje *Kadaise tai buvo Didžioji dykra* minėta gausi medžiaga pateikiama kaip vientisas pasakojimas apie Mažosios Lietuvos ir Donelaičių giminės ištakas, palaipsnį tų žmonių kūrimąsi buvusios Didžiosios dykros plotuose.

Ankstesnis L. Wenau pasakojimų apie didįjį poetą variantas (išleistas dar 1996 m.) vadintas *Der Pfarerdichter von Tollmingkehmen und seine Zeit (Kunigas – poetas iš Tolminkiemio ir jo laikas)* taip pat daugeliu egzempliorių paplito Vokietijoje bei kituose kraštuose.

L. Wenau parengė daug retos archyvinės medžiagos leidinių (pavyzdžiui, apie Galdapės, Darkiemio, Gumbinės, Stalupėnų apskritis, XIX š. viduryje pildytą Galdapės miestiečių knygą, Tolminkiemio parapijos XIX š. aktus).

L.Wenau ne kartą bendradarbiavo ir su kitais krašto tyrėjais, rengiant knygas apie atskiras vietoves Mažojoje Lietuvoje. Pavyzdžiui, su W. Rothe ir H. Gruberiu jis parengė ir išleido knygas apie Galdapės, Romintos, Žydkiemio, Tolminkiemio parapijas.

Žlugus Sovietų Sąjungai nuo 1991 m. L. Wenau pradėjo lankytis Mažojoje Lietuvoje, daug kartų buvojo Tolminkiemyje, lankėsi Gumbinėje ir kitose Donelaičių giminei svarbiose vietose. Veiklus žmogus ten rūpinosi K. Donelaičio atminimo įamžinimu, vis atsimušdamas į dabartinės administracijos ir gyventojų priešiškumą Mažosios Lietuvos praeičiai. Kelis metus bandęs didžiojo poeto atminimą pagerbti bent nedidele memorialine len-

Lutzas Wenau **Ntr. iš interneto**

ta Stalupėnuose (dabar Nesterovo, kurių šventovėje – sugriautoje sovietinės okupacijos metais – K. Donelaitis pradėjo savo ganytojišką veiklą), galop buvo priverstas atsisakyti to sumanymo. Susidūręs su dabartinių krašto gyventojų priešiškumu ir vandališkais įpročiais, turėjo atsisakyti minčių apsigyventi Karaliaučiaus krašte – dabartinėje Kaliningrado srityje. Liūdnai nuteikė ir šiandieninė aplinka – suniokotas kraštas, dešimtimis kilometrų nusidriekusios "stepės" – dykros buvusių daugybės kaimų ir judraus gyvenimo vietose. Daugelį kartų L. Wenau teko patirti, kad dabartiniams pareigūnams bei daugumai naujųjų gyventojų pirmiausia rūpi jo iš Vakarų vežta labdara – materialinės gėrybės, o ne pradingusios praeities dalykai, atgaila už krašto barbarišką suniokojimą.

Nuo 1998 m. L. Wenau įsikūrė senojoje sodyboje netoli Kintų, kur su šeima praleisdavo vasaras, susilaukdamas daug lankytojų. Savo negalias slėpęs energingasis žmogus ėmė uoliai tvarkyti tą pamiškės sodybą, ten sukurdamas tvarkos ir grožio oazę. Mačiusieji įvairiausius darbus bedirbantį L. Wenau dažnai prisimindavo Kristijoną Donelaitį – daugelio amatų meistrą, statytoją ir tvarkytoją. Apsilankiusieji galėjo gėrėtis šeimininko žaižaruojančia energija, stebėtis Mažosios Lietuvos ainio dideliais (ir dažniausiai įgyvendinamais) planais.

Vasarai prabėgus L. Wenau vėl darbuodavosi Lilienthalyje tarp savo didžiųjų rinkinių, savo susikurtoje leidėjo ir tyrėjo kūrybinėje dirbtuvėje. Nepaisydamas blogėjusio regėjimo, kęsdamas neretas operacijas, priklausydamas nuo gyvybę pratęsiančių medikamentų, jis rengė vis naujus veikalus, rūpinosi jų leidyba ir platinimu. Apsilankantiems svečiams belikdavo stebėtis vulkaniška L. Wenau energija, jo begaliniu optimizmu bei darbštumu. L. Wenau girdavo kasmet vis gražėjusią Lietuvą, vis labiau besiskyrusią nuo skurdaus Karaliaučiaus krašto. Už jo ilgametę veiklą Mažosios Lietuvos kultūros labui L. Wenau ir jo žmonai buvo suteikta Lietuvos pilietybė.

Žlugus viltims išryškinti K. Donelaičio atminimą šiandien nesvetingame Karaliaučiaus krašte, jau silpstant jėgoms, L. Wenau ėmėsi organizuoti paminklinio ženklo didžiajam poetui pastatymą Rambyno-Bitėnų kapinaitėse – vis dar kuriamame Mažosios Lietuvos panteone. Jis sutelkė Donelaičių-Donalių giminės palikuonis bei poeto gerbėjus iš Vokietijos, surinko lėšas statybai, dalyvavo paminklinio ženklo – simbolinio altoriaus pašventinimo įspūdingose iškilmėse.

Po džiugių akimirkų teko susidurti su šiandieninės Lietuvos tikrove. Kaip ir Karaliaučiaus krašte – Kaliningrado srityje naujieji Klaipėdos krašto gyventojai ėmė protestuoti prieš neva "svetimų ateivių" (Mažosios Lietuvos senųjų gyventojų) kultūrines iniciatyvas. Įpratusieji monopolizuoti ir savaip aiškinti K. Donelaičio ir Mažosios Lietuvos palikimą tūžmingai užsipuolė ateivį iš Vakarų, demonstruodami skirtingų civilizacinių arealų žmonių mentaliteto nesutaikomus skirtingumus.

L. Wenau teko susidurti ir su kai kurių Lietuvos veikėjų bei ištisų institucijų arogancija, demonstratyviai ignoruojant ar suniekinant ilgamečius kruopštaus tyrėjo darbus, priekabiaujant dėl smulkmenų, nutylint L. Wenau aptiktas (bet kai kam nepatogias) Mažosios Lietuvos istorijos bei K. Donelaičio giminės raidos aplinkybes. Kai kas Lietuvoje įprato jaustis vieninteliais didžiojo poeto palikimo tvarkytojais, jo gyvenimo aiškintojais. Kai ką labai suerzino tai, kad Vakaruose tebegyvena nemaža praeityje gausios Donelaičių giminės palikuonių – dar ir tyrinėjančių savo krašto praeitį. Po senovei kai kas išdidžiai tebežiūri į vakariečius – nors ir kur kas toliau pažengusius to krašto istorijos tyrimuose. Vis dar stengiamasi Mažąją Lietuvą vaizduoti pagal Plungės ar panašius standartus, vien pagal naujųjų ateivių – po Antrojo pasaulinio karo pakeitusių senuosius krašto gyventojus – mentalitetą.

Nors ir susidurdamas su skurdžia Lietuvos tikrove, L. Wenau liko mūsų krašto gerbėjas. Nebesulaikomai blogėjant sveikatai jis dar ardė savo didžiuosius rinkinius, rūpinosi jų tinkamu supakavimu, savo daugelio metų darbus skirdamas Vilniaus universitetui. Savo parengtą veikalų komplektą L. Wenau dovanojo Lietuvių literatūros ir tautosakos institutui. Jis visaip rėmė *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* leidybą.

Belieka tikėtis, kad būsimosios kartos – gal mažiau varžomos sovietinio paveldo bei provincialių prietarų – deramai įvertins uolaus Mažosios Lietuvos tyrėjo Lutzo Wenau gausius darbus ir jo didžiulį indėlį.

2007 m. kovo 19 d.

Marija Purvinienė, *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* architektūros skyriaus vedėja; **Dr. Martynas Purvinas,** *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* vyriausiasis redaktorius
M. ir M. Purvinai a/d 737 Kaunas-36
LT-50024 tel. 8-37 762906

Kanados lietuvių...

Atkelta iš 2-ro psl.

Po visų pranešimų ir diskusijų įvyko naujos valdybos rinkimai. Sekantiems dvejiems metams išrinkti: pirm. kun. V. Staškevičius, ižd. kun. A. Šarka, OFM, sekr. kun. J. Šileika, OFM. Po rinkimų suvažiavimo dalyviai rinkosi į Lietuvos kankinių šventovę bendrai maldai už Kanadoje dirbusius ir jau mirusius lietuvius kunigus, kurie buvo išvardinti. Suvažiavimas užbaigtas pietumis, kurių metu buvo pasveikintas Vienybės "patriarchas" prel. P. Gaida, neseniai atšventęs 70 m. kunigystės jubiliejų.

Kunigų Vienybės veikla finansuojama iš pačių kunigų metinių nario ir misijų mokesčių. Kadangi dirbančių kunigų skaičius mažėja, buvo prašoma finansinės pagalbos iš kitų šaltinių. Kunigų Vienybė dėkoja Montrealio LITUI ir Prisikėlimo kredito kooperatyvui, kurie paaukojo po $500 ir tuo įvertino šios organizacijos darbą. **Inf.**

Artėjant į 5 milijonų dolerių kapitalą

Atkelta iš 3-čio psl.

Tarybos pirmininkas paminėjo, kad KLF praeitais metais išskirstė per $190,000. Vienas iš svarbiausių paremtų renginių praeitais metais – Dainų šventė Čikagoje. $5,000 buvo paskirta šventės ruošos darbams ir $17,000 paskirstyta tarp 10 skirtingų Kanados lietuvių chorų su įvairaus amžiaus 230 choristų, dalyvavusių šventėje.

Baigdamas savo pranešimą, tarybos pirmininkas pranešė, kad Fondas 2006 m. paaugo 30 naujų narių, iš kurių didžiąją dalį sudarė Toronto lituanistinių kursų abiturientai. Šiais metais 12 Lituanistinių kursų abiturientų tapo Fondo nariais. KL fondo valdybos iniciatyva, vietoj piniginės dovanos užbaigtuvių proga valdyba visų abiturientų vardu padarė pradinį įnašą Fondui. Baigdamas, tarybos pirmininkas visų Fondo narių vardu padėkojo Jurgiui Kuliešiui, kurio kadencija taryboje baigėsi šiais metais, už jo šešis darbo metus KLF taryboje ir jo trejų metų Pelno paskirstymo komisijos pirmininkavimą su viltimi, kad pasikeitus aplinkybėms, jis sugrįš dirbti KLF taryboje.

Valdybos vicepirmininkas Algis Nausėdas pranešė apie praeitų metų valdybos veiklą, atliktus darbus, vykdomus ar planuojamus projektus. Vienas iš baigtų projektų – Fondo emblemos/logo atnaujinimas. Nauja emblema turi stilizuotą Lietuvos vytį, Kanados klevo lapą ir Fondo pavadinimą lietuvių ir anglų kalbomis.

KLF valdyba rūpinasi žiniasklaida apie Fondo veiklą. Lietuvių Bendruomenė pastoviai informuojama apie turėtus valdybos ir tarybos posėdžius, kas metų ketvirtį skelbiama informacija apie gautus įnašus Fondui arba Fondo paskirtą paramą. Taip pat spaudai pateikiama įvairi einamų reikalų informacija. Tęsiamas projektas paruošti brošiūrą apie KLF tikslus, siekius ir darbus. Projektas turėtų būti baigtas ateinantį rudenį. Prieš 5 metus pradėta Fondo valdybos iniciatyva lankyti įvairias Kanados lietuvių apylinkes ir duoti pranešimus apie KLF veiklą ir struktūrą bus tęsiama ir toliau.

KLF iždininkė Violeta Jonušonienė pateikė susirinkusiems išsamią finansinę apyskaitą. KLF pelnas 2006 m. – $183,294 arba 2% mažiau negu 2005 m. Pelnas sumažėjo dėl turėtų didesnių administracinių išlaidų, lyginant su 2005 m. 2006 metų eigoje KLF aktyvas padidėjo $268,495, t.y. paaugo 5.6%. Fondo kapitalas 2006 metų gale viršijo 4.8 milijonų dolerių, atnešęs vidutiniškai 3.75% pelno. Kapitalo paaugimas susidarė iš naujų narių arba atminimo įnašų ir testamentinių palikimų. Stambesni 2006 m. gauti palikimai: Izidoriaus Antanaičio ($123,-773), Albino Stasevičiaus ($100,000), Irenos Ignaitienės ($10,000) ir Stasio Daliaus ($5,000). Vienas iš gautų stambesnių įnašų Fondui tai Adolfo Sekonio $15,000 įnašas jo ir žmonos a.a.Teklės vardu.

Investavimo komisijos pirmininkas A. Kaminskas painformavo susirinkimą apie investuotą Fondo kapitalą. Fondo nariai galėjo pasiimti atspausdintą šio pranešimo kopiją. A. Kaminskas pranešė, kad KLF kapitalas investuojamas pagal Fondo tarybos gaires ir nutarimus ir kad 2006 m. keturiuose Kanados lietuviškuose kredito kooperatyvuose investuota $900,000.

Pelno skirstymo komisijos pirmininkas Jurgis Kuliešius pateikė Fondo nariams ataskaitą apie paskirstytą paramą ir pelno skirstymo komisijos veiklą 2006 metais. Jis pranešė, kad per pastaruosius 5 metus Fondo taryba kasmet vidutiniškai išskirstė per $157,000 paramos. Buvo pranešta, kad 2007 m. Fondas jau paskyrė $120,600 Kanados lietuvių reikalams, iš kurių $21,500 paskirta šokių ansambliams ir chorams, paremiant bendrą veiklą ir dalyvavimą šią vasarą Dainų šventėje Lietuvoje. Lietuviška spauda paremta $5,000, skautams paskirta $4,700 ir $10,000 stovyklų remontų darbams, sporto klubams $5,800. Bendrai lietuviškų organizacijų veiklai ir Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos darbams paskirta $60,700. Valdybos nuožiūrai dėl netikėtų paramos prašymų palikta $5,000.

Taip pat buvo pranešta, kad šiemet numatyta skirti $25,000 stipendijoms lietuvių kilmės studentams Kanadoje ir Lietuvoje, o specialiems ir humanitariniams projektams Lietuvoje bus skirta $17,000. Bus paremta lietuviška spauda, švietimas, jaunimas ir kultūra. Iš viso Kanados lietuvių fondas šiemet paskirstys beveik $182,000. Metinio susirinkimo dalyviams buvo pateikta atspausdinta informacija su organizacijų sąrašais ir joms paskirta parama.

Fondo revizorių Chaplin & Co. atstovas Roger Chaplin ir Fondo kontrolės komisija savo pranešimuose patvirtino, kad Fondo buhalterija ir veikla tvarkomi tvarkingai, laikosi valdžios įstatymų bei nustatytų gairių.

Po visų pranešimų susirinkusieji nariai priėmė balansą ir apyskaitas taip, kaip buvo pateiktos ir patvirtino Chaplin & Co. dar vieneriems metams būti Fondo revizoriais. Po to vyko trumpos diskusijos, ir visi pranešimai buvo vienbalsiai patvirtinti. Neatsiradus daugiau kandidatų į renkamas naujai atsidariusias vietas KLF taryboje, aklamacijos būdu perrinkti į KLF tarybą Kazimieras Deksnys, Algirdas Kaminskas, V. Jonušonienė ir į kontrolės komisiją adv. Joana Kuraitė-Lasienė. Naujai visų trejų metų kadencijai į tarybą išrinktas narys Pranas Vilkelis.

Po rinkimų Fondo nariai turėjo progą apsvarstyti rūpimus klausimus bei kitus rūpesčius. Bronius Saplys pasinaudojo proga ir padėkojo KLF "Vilnijos" draugijos vardu už teikiamą Vilniaus kraštui paramą ir įteikė Fondui padėkos lentelę. Tarybos pirmininkas dr. Arūnas Pabedinskas pakvietė visus susirinkusius baigti sėkmingai pavykusį Kanados lietuvių fondo 44-tąjį metinį susirinkimą Lietuvos himnu.

KANADOS ĮVYKIAI

Kanada ir Rusija - vienodos?

Kanados ministeris pirmininkas S. Harper didžiųjų valstybių (G-8) susitikime pabrėžė, kad jo vyriausybė neatsižada pagalbos Afrikai, bet Kanados valstybiniai interesai skatina padėti savo kaimynėms – skurstančioms Pietų Amerikos valstybėms. Jos taip pat turi daug problemų ir yra čia pat, kaimynystėje. Socialinio aktyvisto Bono kritiką jis atmetė kaip nepagrįstą tikrovės faktais. Po bendrų posėdžių Kanados valstybės vadovas dalyvavo pokalbiuose su keliais susitikimo dalyviais. Aštrus pokalbis apie žmogaus teises ir laisves vyko su Rusijos prezidentu V. Putinu. Į S. Harper priekaištus dėl nepakantumo kritikai ir kitaip manantiems V. Putinas priminė apie žmogaus teisių pažeidimus pačioje Kanadoje. Jis pabrėžė, kad Kanada ir Rusija iš didžiųjų valstybių vienintelės prekiauja nafta ir dujomis: tai gali tapti tiltu abiejų valstybių bendradarbiavimui. Apie žmogaus teises užsiminta ir pokalbyje su Kinijos prezidentu.

Balsavimas dėl biudžeto buvo audringas. Prie Nova Scotia provincijos konservatorių protesto jungėsi Saskatchewan konservatoriai. Sulaikyti galimą konservatorių partijos skilimą bandė buvęs Kanados ministeris pirmininkas B. Mulroney. Jis pats pora kartų skambino N. Scotia konservatoriui, atkakliam Atlanto susitarimo gynėjui Bill Casey, norėdamas padėti rasti abiem pusėm priimtiną sprendimą ir išvengti partijos skilimo. Nesusitarimas kilo dėl lygiavos programos. Pagal ją, didinant valstybės pašalpą kai kurioms provincijoms, ribojamas iš vietinės pramonės gaunamo ir paliekamo provincijai pelno kiekis, kuris buvo numatytas vadinamame Atlanto susitarime. Prarandamų lėšų kiekis gana didelis, todėl šių provincijų atstovai parlamente balsavo prieš konservatorių siūlomo biudžeto priėmimą. Biudžetas buvo priimtas.

Kanada sudarė laisvos prekybos sutartį su keturiomis nedidelėmis Europos valstybėmis: Islandija, Lichtenšteinu, Norvegija ir Šveicarija. Paskutinį kartą prekybos sutartis buvo pasirašyta su Kosta Rika prieš šešerius metus. Abipusės prekybos apyvarta su Europos šalimis siekia 11 bln. dol., su JAV – 626 bln. Tačiau Kanada tikisi, kad tai tik pirmas svarbus žingsnis į Europos didžiųjų valstybių rinką, atveriantis naujas galimybes statybinių medžiagų gamintojams, miško pramonei ir žemės ūkiui. Federacinės vyriausybės prekybos ministeris D. Emerson pranešė, kad panašios derybos vyksta su Kolumbija, Peru ir Dominikos respublika.

Liberalų partijos narė Belinda Stronach kritikavo ministerį pirmininką už nepakankamą paramą Afrikos valstybėms. Ji priminė, kad 2005 m. liberalų vyriausybė numatė iki 2010 metų padvigubinti Afrikai skiriamų lėšų kiekį. Tuo tarpu S. Harper vadovaujama konservatorių vyriausybė savo finansiniame plane skiria 700 mln. mažiau negu numatyta. B. Stronach yra UNICEF programos *Lovų tinklų platinimo* narė. Šio projekto vykdytojai siekia platinti lovų tinklus skurdžiose Afrikos valstybėse, saugant nuo maliarija užkrėstų uodų. Nuo šios tropinės ligos miršta daugiausia Afrikos vaikų iki 5 metų. Labiausiai pasiturinčios pasaulio valstybės (G-8) yra numačiusios skirti 60 bln. dol. Afrikos šalių skurdui mažinti.

Kvebekas – pirmoji provincija Kanadoje, nuo spalio mėnesio įvedanti anglies mokesčius (carbon taxes). Naujasis įstatymas numato rinkti mokesčius po 1 cnt nuo 1 ltr benzino, dizelinio kuro iš gamintojų ir prekiautojų. Planuojama surinkti 200 mln. dol. per metus. Surinktos lėšos bus skiriamos transporto, kelių atnaujinimui, švaresnio kuro paieškoms. Apie 50 naftos perdirbimo verslovių teks didžioji mokesčių dalis. Vyriausybė perspėja prekiautojus degalais nedidinti kainų ir žada imtis priemonių, jei bus bandoma mokesčius užkrauti vartotojams.

Įgyvendindama savo programą skatinti pažangą mokslo, inžinerijos srityse, vyriausybė paskelbė jai skiriamų lėšų kiekį – 583 mln. dol. Didelė dalis šių lėšų bus skirta 10,000 mokslininkų stipendijoms mokslo tiriamiesiemiems darbams inžinerijos ir gamtos mokslų srityse. Atradimų (discovery) stipendijoms numatyta 100 mln. dol. Jos skiriamos baigiantiems studentams ir siekiantiems mokslo laipsnių, darantiems mokslinius tyrimus svarbiose srityse.

Vietiniai rinkimai dviejose Albertos apylinkėse Kalgaryje ir Drumheller-Stettler savotiškas egzaminas ir neseniai išrinktam ministeriui pirmininkui Ed Stelmach ir visai konservatorių partijai. Provincijos konservatorių partijos viduje bręsta nepasitenkinimas neveiksminga politika. Neseniai 9 jauni konservatoriai atsistatydino, protestuodami prieš naujojo vadovo sprendimus. Apklausos rodo, kad mažėja konservatorių ir jų vadovo populiarumas. Jie kaltinami išlaidumu ir lėtomis socialinėmis permainomis, kai provincijoje aštrėja socialinės problemos. **SK**

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS
QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800
KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!
VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima
Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.
Tel. Toronte 416 531-4800
Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietoves siunčiu X-PRESS paštu
MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563
Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

MŪSŲ TĖVYNĖJE

1000-MEČIO PAMINĖJIMAS

Prezidentas Valdas Adamkus birželio 6 d. pasitarime su premjeru Gediminu Kirkilu, seimo pirmininku Viktoru Muntianu, ministerijų vadovais ir atstovais apie Lietuvos vardo 1000-mečio iškilmes pabrėžė programos koordinavimo tarp skirtingų institucijų svarbą, būtinybę informaciją apie Lietuvos vardo paminėjimo 1000-metį skleisti užsienyje. Susitikime nutarta parengti užsienio informavimo apie 2009 m. Lietuvoje programą, paminėjimo projektus ir renginius aptarti seniūnijų lygmeniu. Viena svarbiausių minėtų programos įgyvendinimo problemų – finansavimo trūkumas, su kuriuo susiduria planuojamų renginių organizatoriai ir projektų vykdytojai.

MAŽĖJA EMIGRANTŲ?

BNS žiniomis, imigrantų iš Lietuvos, vykstančių į Airiją, sumažėjo. Šiemet kas mėnesį ten imigravo apie 1000 Lietuvos piliečių, beveik pusę tiek, kiek išvyko per tą patį laikotarpį pernai. 2006 m. surašymo duomenimis, Airijoje gyvena 24,808 lietuviai. Tikrasis skaičius nežinomas, bet gali siekti net apie 120,000. Lietuvos ambasados Airijoje duomenimis, skaičius neauga, o mažėja dėl įvairių priežasčių. Viena jų – augantys atlyginimai Lietuvoje. Nors jų dar negalima lyginti su airiškais, bet pvz., statybininkams gali būti geriau likti namie ir gyventi pigiau. Dauguma išvykstančių iš Lietuvos vis dar tikisi grįžti namo.

DAUGĖJA OPTIMISTŲ

ELTA skelbia, kad gegužės mėnesį 64% Lietuvos gyventojų manymu, reikalai Lietuvoje krypsta į gerąją pusę. Trečdalis viešosios nuomonės apklausos dalyvių atsakė, kad, jų nuomone, reikalai Lietuvoje pastaruoju metu blogėja. Per mėnesį nuo balandžio apklausos šie vertinimai pakito tik 2% – padaugėjo manančių, kad reikalai šalyje gerėja. Rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų firmos "Baltijos tyrimai" duomenimis, prieš metus Lietuvoje buvo daugiau gyventojų, kurie šalies būklę vertino neigiamai. Tuo metu 56% teigė, kad reikalai blogėjo. Daugiausia optimistų yra tarp 15-29 metų jaunimo, kaimo ir mažesnių miestelių gyventojų bei tų, kurių šeimos mėnesio pajamos didžiausios – per 2800 litų. Apklausa vyko 2007 m. gegužės 24-31 d.d. Apklausta 1000 Lietuvos gyventojų, nuo 15 iki 74 metų, 100 Lietuvos vietovių.

PAVOJUS JŪROMS

Trejus metus trukęs Europos gyvenimo būdo ir jūrų ekosistemų tyrimo projektas tyrė skirtingų aplinkos veiksnių įtaką jūrų būklei. Nustatyta, kad Europos jūroms pakrančių vystymasis, pernelyg aktyvus trąšų naudojimas, cheminiai teršalai ir nepamatuotai aktyvi žvejyba jau dabar rimtai pakenkė. Per artimiausius 20-30 metų Vidužemio, Baltijos ir Juodosios jūros, o taip pat Šiaurės Atlanto būklė ir toliau blogės, jei nebus imtasi aktyvių veiksmų, tvirtina mokslininkai, kurių tyrimą finansavo Europos sąjunga. Manoma, kad Baltijos jūra nukentės labiausiai, nes ji yra uždara, todėl iš jos žalingos medžiagos išplaunamos sunkiau. Be to, prie šios jūros esančiose Rytų Europos valstybėse labai staigiai auga ekonomika, o tai taip pat yra papildomas aplinkai kenkiantis veiksnys. Vis didėjantis darbo jėgos judrumas, daugėjantis pajūrio atostogų namelių kiekis, stiprėjanti žvejyba taip pat sudaro tam tikrą spaudimą gamtai, teigia mokslininkai. Kiti kenksmingi veiksniai – tarša namų ūkio chemikalais, didėjantys šiukšlių kiekiai pajūriuose ir didėjanti žuvies paklausa. Nors kai kuriose srityse sugriežtinus teršalų kontrolę padėtis pradėjo taisytis, pavyzdžiui, Šiaurės jūroje, kai kurios teršti linkusios pramonės šakos buvo tiesiog "išglobalizuotos" į kitas valstybes. Manoma, kad dėl taršos labiausiai nukentėsiančios gyvūnų rūšys yra Juodosios jūros skumbrės bei kardžuvės, Vidužemio jūros ruoniai vienuoliai bei Baltijos jūros menkės.

DAUGIAU KROVINIŲ

Per pirmus keturis šių metų mėnesius Baltijos valstybių uostuose perkrauta 48.531 mln. tonų krovinių – 8.1% daugiau negu prieš metus, pranešė Latvijos centrinė statistikos valdyba. 41.5% viso krovinių srauto teko Latvijos, 38.1% – Estijos, 20.4% – Lietuvos uostams. Krovos apimtys Lietuvos uostuose palyginamuoju laikotarpiu išaugo 9.2%, iki 9.88 mln. tonų, Estijos – 14.2%, iki 18.501 mln. tonų, Latvijos – 2.5%, iki 20.149 mln. tonų. Daugiausia krovinių pritraukė Talino jungtinis uostas, antras buvo Ventspilio uostas, trečias - Klaipėdos uostas, kurio krovinių apyvarta išaugo 12.2% iki 8.57 mln. tonų.

DEGA DURPYNAI

Lietuvoje dėl karštų ir sausų orų įvairiose vietovėse ėmė degti durpynai, praneša BNS (birželio 12 d.). Tokius gaisrus gesinti labai sunku, nes dažnai arti nėra vandens telkinių ir vyksta durpių giluminis degimas. Dažniausiai tokius gaisrus sukelia neatsargūs gyventojai. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUOSE

Pašventintas naujas kryžius

Sekmadienį, birželio 3 Montrealyje, Šv. Kazimiero parapijoje įvyko padėkos šv. Mišios ir Šimtmečio kryžiaus šventinimas. Petras Adamonis, nešdamas kryžių, vedė procesiją į šventovę. Dan Vizbara, Albinas Brilvicas ir Juozas Žitkauskas įžengė su vėliavomis. Po jų organizacijos – Katalikių moterų draugija, L.K. Mindaugo-Neringos šaulių kuopa, Šv. Elzbietos draugija ir Šv. Onos draugija. Šv. Mišias koncelebravo prel. Edmundas Putrimas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis, Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Gediminas Mieldažis ir svečias kunigas iš St. Domenic's Parish kun. Joseph Powers, OFM. Klebonas kun. A. Volskis pasveikino visus atvykusius. Mišių skaitovai jaunimas – Antonina Pavilanytė ir Taddeus Norkis-Kostka. Zigmas Skučas perskaitė šimtmečio maldą, kurią parašė mūsų klebonas. Per pamokslą prel. E. Putrimas padėkojo visiems parapijiečiams ir lietuvių bendruomenei už parapijos rėmimą per ištisus 100 metų ir pacitavo kelias ištraukas iš Šv. Augustino raštų, kur pabrėžiamas savos šventovės reikalingumas gyvenime. Duonos ir vyno aukas atnešė Juozas Mozuraitis, Julie Bernotienė, Irene Strausienė, senas parapijos metrikų knygas – Joana Blauzdžiūnienė, Rita Baršauskas, Alice Skrupskaitė, dr. Alanis Pavilanis ir Mary Zenaitienė. Per Mišias giedojo Šv. Kazimiero parapijos choras, Aušros Vartų parapijos choras ir Montrealio lietuvių choras. Atliko 9 giesmes, keletą parašytų mūsų chorvedžiovargonininko muz. Aleksandro Stankevičiaus.

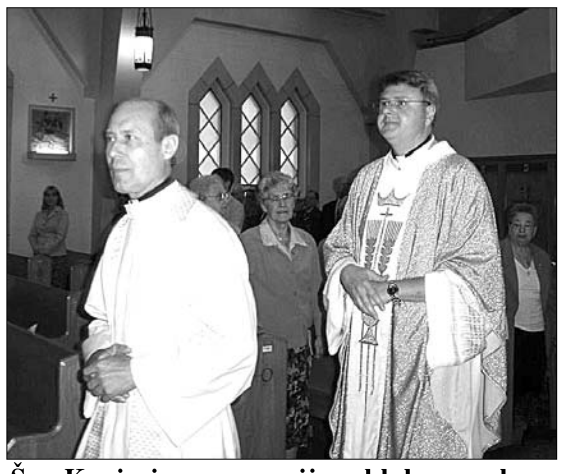

Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis ir prel. Edmundas Putrimas procesijoje į Šimtmečio kryžiaus šventinimą š.m. birželio 3 d. Ntr. Z. Burkšaičio

Daiva Jaugelytė-Zadkovic solo giedojo *Tėve mūsų* ir Guy Zenaitis – *Šv. Pranciškaus maldą.*

Tuoj po Mišių visi procesijoj išėjo į lauką Šimtmečio kryžiaus šventinimui. Diena buvo saulėta ir šilta. Apeigas vedė prel. E. Putrimas. Chorai giedojo *Kryžiau šventas* ir *Marija, Marija.* Pastatytas naujas 12 pėdų aukščio geležinis kryžius su lietuviškais simboliais. Šimtmečio komitetas buvo pasitaręs su Lietuvos menininkais, Kvebeko miesto ir Montrealio arkivyskupija. Petras Adamonis papasakojo apie lietuvių kryžių simbolizmą.

Po apeigų visi nuėjo į šventovės salę. Joana Adamonytė, šimtmečio komiteto pirmininkė, visus pasveikino, padėkojo Petrui Adamoniui už iniciatyvą pastatyti Šimtmečio kryžių ir projekto priežiūrą.

Prel. E. Putrimas dėkojo Šv. Kazimiero parapijos ir šimtmečio komitetams už jų gerą darbą. Klebonas kun. A. Volskis taip pat padėkojo komitetams. Toronto moterų ansamblis "Skrybėlaitės" pasirodė su gražiu, linksmu koncertu. Padainavo 15 dainų, tradicinių ir populiarių, akompanuotų pianinu, smuiku ir akordeonu. Vyko šilti pietūs su vynu. Taip pat buvo 100 nuotraukų paroda, atskleidžianti 100 veiklos metų. Matėme jose klebonus, chorus, parapijiečius ir įvairias iškilmes. **MZ, VL**

Prelatas Edmundas Putrimas šventina paminklinį kryžių Montrealyje prie šimtametės Šv. Kazimiero parapijos. Kryžiaus įrašas – lietuviškas, angliškas, prancūziškas

Nauja Amerikos lietuvių fondo taryba

Amerikos lietuvių fondas buvo išplatinęs žiniasklaidai informaciją, kad Amerikos lietuvių fondo metinis suvažiavimas š.m. balandžio 21 d. į Tarybą išrinko šešis direktorius: Danutę Bindokienę, Saulių Čyvą, Vytautą Kamantą, Marių Kasniūną, Lauryną Misevičių ir Vytautą Narutį.

Pasikeitus profesinėms aplinkybėms, Marius Kasniūnas atsistatydino iš Tarybos direktoriaus pareigybės. ALF Tarybos posėdžio metu š.m. gegužės 22 d. į šią laisvą Tarybos direktoriaus pareigybę buvo išrinktas Arvydas Tamulis, kuris praėjusio suvažiavimo metu pagal gautų LF narių balsų skaičių pateko į septintą vietą. Amerikos lietuvių fondo direktoriai Arvydą Tamulį taip pat išrinko ir ALF Tarybos pirmininku. M. Kasniūnas sutiko toliau dirbti ALF valdyboje.

Amerikos lietuvių fondo informacija

KREIPIMASIS

LR seimo pirmininkui, min. pirmininkui dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įgyvendinimo rytų Lietuvoje

Pagal LR Konstitucijos 14 straipsnį valstybinė Lietuvos Respublikos kalba – lietuvių kalba, todėl prašome:

- visose Vilniaus, Šalčininkų rajonų seniūnijose sudaryti galimybę mokytis valstybine kalba;
- mokymuisi valstybine kalba sudaryti prioritetines sąlygas;
- pagal LR valstybinės kalbos, Švietimo, Etninės kultūros valstybinės globos ir kitus įstatymus apginti Vilniaus apskrities mokyklas valstybine kalba, neperduodant jų Vilniaus, Šalčininkų rajonų savivaldybėms diskriminuoti ir uždaryti;
- atkurti Tetėnų "Šalčios" pagrindinę mokyklą, neverčiant 70 vaikų važinėti į Eišiškes;
- nutraukti savivaldybės spaudimą Poškonių vaikų darželiui ir kitoms švietimo įstaigoms;
- neįteisinti užsienio aukštųjų mokyklų filialų Lietuvoje nevalstybine kalba;
- dėl Lietuvos Respublikos piliečių vardų ir pavardžių lietuvių kalbos abėcėlei neįvesti užsienio raidžių;
- oficialią LR savivaldybių informaciją, leidinius skelbti taisyklinga lietuvių kalba;
- Vilniaus miesto troleibusuose nutraukti prievartinį LR piliečių ir užsieniečių mokymą lenkų kalbos;
- etninėse lietuvių žemėse (Breslaujos raj. ir kitur) atkurti ir palaikyti lietuvių kultūros ir švietimo centrus;
- atnaujinti partijų sutartį dėl rytų Lietuvos švietimo.

Lietuvos Sąjūdžio suvažiavimas 2007.V.26
Vilnius, Gedimino 1

Kai laikas buvo sustojęs...

Wasaga Beach, ON, 2007 m. gegužės 26, šeštadienį Vasagos Gerojo Ganytojo misijos salėje buvo atšvęsta Vasagos "Bočių" choro penkmečio sukaktis. Į išpuoštą salę susirinko gausus būrys svečių iš arti ir toli. Nepaprastai gražiai ir meniškai atrodė vaišių stalų centrinės gėlių dekoracijos. Tai rūpestingas darbas Danos ir Laimio Mačikūnų.

Algis Ulbinas, "Bočių" choro vadovas ir vaidintojų grupės "Kibirkštis" režisierius, pradėjo vakarą pasveikindamas susirinkusius ir pakvietė pasižiūrėti ištraukos iš Antano Gustaičio pjesės *Sekminių vainikas*, kurią suvaidino "Kibirkšties" aktoriai. Veiksmas vyko Lietuvos kaime. Įdomūs kaimo gyventojų charakteriai pynė intrigas. Stipri ir vaizdinga Lina Verbickaitė – dievobaimingos našlės vaidmenyje. Ona Senkuvienė sukūrė labai įdomų ir sukeliantį daug juoko kaimo pletkininkės charakterį; abu vyrai – piemenukas (Kęstutis Poškus) ir Jonas (Vladas Rukšys) nuteikė žiūrovus linksmai. Iškilminga Sekminių šventės pabaiga su grįžusiu pabaigus mokslus daktaru (Antanas Samsonas) pas motiną Kastutę (Birutė Samsonienė). Visi svečiai atsistojimu ir gausiu plojimu pagerbė vaidintojus ir režisierių Algį Ulbiną.

Po vaidinimo, programos pranešėja Lina Verbickaitė jausmingai pasveikino susirinkusius į "Bočių" sukaktuvių šventę ir gražiai apibūdino lietuvio meilę lietuviškai dainai, nes joje skamba mūsų džiaugsmai, kančios ir ilgesys. Paprašė "Bočių" chorą atidaryti dainų skrynelę ir visus palinksminti gražiomis dainomis.

"Bočių" choras jau penkerius metus nepailstamai dirba. Viskas prasidėjo nuo kelių balsingų giesmininkų vyrų, kurie giedodavo sekmadieniais per šv. Mišias. Laikui bėgant Bronius Zabulionis pakvietė moteris padėti kartu giedoti. Algis Ulbinas susidomėjo giesmininkų grupe ir paprašytas sutiko juos mokyti bei jiems vadovauti. Taip susikūrė Vasagos bažnytinis choras. Vėliau jie praplėtė repertuarą lietuviškomis dainomis ir pasivadino "Bočių" vardu.

Per penkerius jų veikimo metus "Bočių" choras koncertavo Hamiltone, Toronte, Delhi ir Midlande giedojo Mišiose. Jie visada mielai sutinka praturtinti programą savo dainomis įvairiose šventėse ir minėjimuose. Šiuo metu dainuoja 22 choristai. Linkėjimai jiems sėkmingai tęsti pradėtą darbą ir linksminti žmones lietuviška daina.

Gražiai pasipuošę "Bočių" choristai, diriguojami Algio Ulbino, padainavo šešias dainas, atsiųstas iš Lietuvos, išskyrus dainą *Vasaga: Dainuokim, dainuokim, Einu per žemę, Vėjo daina, Prie šaltinio gilaus, Nemunai jaunų dienų, Vasaga* (muz. ir žodž. A. Ulbino). Moterų chorisčių trejukė – I. Punkrienė, L. Javienė ir E. Namikienė – padainavo dainą *Aš pamilau.* Po gausių plojimų choras pakartojo keletą dainų įjungdamas svečius kartu dainuoti.

Koncertas paliko labai malonų, šiltą įspūdį ir pagarbos jausmą "Bočių" chorui bei jo vadovui Algiui Ulbinui. Klebonas kun. Vytas Staškevičius labai gražiai pasveikino "Bočių" chorą ir jo vadovą linkėdamas šviesios kūrybinės ateities. Jam sukalbėjus maldą prieš vakarienę, visi vaišinomės skaniai paruoštais valgių patiekalais. Tai nuopelnas darbščių šeimininkių V. Ulbinienės ir A. Vaškevičienės, kurioms talkino choro moterys ir vyrai.

Po vakarienės KLB Vasagos ir apylinkių pirm. Rūta Poškienė pasveikino "Bočių" chorą ir vadovą linkėdama veiklios ateities. Aleksas Kušinskas, vienas iš choristų, su liūdesiu pranešė, kad turi pasitraukti iš choro dėl silpnos sveikatos, linkėdamas visiems choristams ir Algiui Ulbinui ilgų darbingų metų. Adolfas Kanapka choro vardu įdomiai ir humoristiškai pasveikino Algį Ulbiną su linkėjimais darbingų, šviesių ateities metų ir įteikė choro dovaną. Aldona Lapavičienė gražiai ir jautriai pasveikino Algį Ulbiną, dėkodama už jo rūpestingą veiklą ir vadovavimą chorui. Magdutė Juozaitienė pasveikino jį ir įteikė gėlių programos pranešėjai Linai Verbickaitei, gėlių paruošėjai Danai Mačikūnienei ir vaišių šeimininkėms Vandai Ulbinienei ir Aldonai Vaškevičienei. Rimas Paulionis pasveikino "Bočių" chorą ir Algį Ulbiną Lietuvos kankinių parapijos choro vardu.

Paskutinį žodį tarė Algis Ulbinas dėkodamas "Bočių" choro ir "Kibirkštis" vaidintojų grupės vardu visiems svečiams, atsilankiusiems į šią iškilmingą penkmečio šventę ir visiems, kurie prisidėjo nuoširdžiu darbu šią šventę ruošiant.

A. Vitkienė

Hamilton, ON

MIŠIOS ŠIOKIADIENIAIS Aušros Vartų šventovėje 9 v.r. Sekmadieniais – 9 v.r. (votyva) ir 10.30 v.r. (suma). St. Catharines Mišios 4 v.p.p. Dėl išsamesnės informacijos galite skambinti į kleboniją tel. 905 522-5272.

JAUNIMO KONGRESO rengimo komitetas kviečia visus birželio 24, sekmadienį į Jaunimo centrą po šv. Mišių pasivaišinti kava. Tai padėka už nuolatinę paramą.

AV PARAPIJOS KLEBONAS KUN. AUDRIUS ŠARKA išvyksta į Lietuvą liepos 6 d. Grįžta rugpjūčio 13 d. Jį pavaduos atvykęs iš Lietuvos Kauno Šv. Dvasios Šilainių parapijos klebonas kun. Emilis Jotkus.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė, ANT DAINUOJANČIO KRANTO UŽAUGAU. Dainuojamoji poezija. "Tai mano ketvirtasis 'kūdikėlis'. Kaip ir ankstesniais, taip ir šiuo, labai džiaugiuosi. Ir visai nesvarbu, kad jis lengvesnio turinio. Motinai visi vaikai vienodai mieli. Ačiū Jums už šiltą bendradarbiavimą ir mano kūrybos populiarinimą. Pagarbiai. Autorė". 2006.12.30. Marijampolė.

BPL Import/Export
SIUNTINIAI į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 55 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		**PASKOLAS**	
kasd.pal.čekių sąsk. iki	0.75%	Asmenines nuo	8.50%
santaupas	1.00%	nekiln. turto 1 m.	6.80%
kasd. pal. taupymo s1sk.	0.75%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	2.50%		
180 dienų indėlius	2.50%		
1 m. term. indėlius	4.00%		
2 m. term. indėlius	4.00%		
3 m. term. indėlius	4.10%		
4 m. term. indėlius	4.20%		
5 m. term. indėlius	4.35%		
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%		
1 m. ind.	4.00%		
2 m. ind.	4.00%		
3 m. ind.	4.10%		
4 m. ind.	4.20%		
5 m. ind.	4.35%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyriaus pavasarinis susirinkimas įvyko gegužės 4 d. "Seklyčios" patalpose. Buvusi stipri organizacija pradėjo silpnėti, nes jos narių eilės kasmet retėja. Čikagos skyrius, vadovaujamas Matildos Marcinkienės dar gyvuoja. Iš pranešimų paaiškėjo – praėjusiais metais buvo surengtos bendros Kūčios, kuriose dalyvavo didelis būrys tautiečių. Vasaros metu skyrius surengė gegužinę Ateitininkų sodely su puikiu maistu, muzika ir dainomis. Buvo pasirengę surengti šiais metais Kovo 11-osios minėjimą, bet dėl pasikeitusių sąlygų minėjimo teko atsisakyti.

Petras Buchas, Tautinės sąjungos Amerikoje valdybos pirmininkas, padarė pranešimą apie visos sąjungos veiklą. Be Čikagos skyriaus, dar veikia skyriai Bostone, MA, Niujorke, NY, Los Angeles, CA, ir St. Petersburge, FL. Tautinės sąjungos atstovai dalyvauja Amerikos lietuvių taryboje. Sąjunga palaiko glaudžius ryšius su Tautine sąjunga Lietuvoje. Draugijos "Viltis" valdyba rūpinasi savaitraščio *Dirva* leidyba. Tautinės sąjungos valdyba yra susitarusi su Vytauto Didžiojo universiteto prof. Mečislovu Treiniu dėl knygos paruošimo apie Tautinės sąjungos 1975-2007 metų veiklą. Nuo 1949 m. iki 1975 m. veikla aprašyta prof. Jono Puzino. P. Buchas taipgi pranešė, kad ilgametis valdybos ižd. Oskaras Kremeris dėl sveikatos pasitraukė iš pareigų. Laikinai iždo tvarkymą perėmė pats pirmininkas. Kitas nemažas rūpestis – surengti Amerikos Tautinės sąjungos suvažiavimą. Čikagos skyriaus valdybą sudaro: pirm. M. Marcinkienė, narės – J. Variakojienė, Z. Jaškevičienė, I. Dirdienė ir A. Tiškuvienė.

Palm Beach vietovėje, FL, gegužės 19 d. Mary Immaculate šventovės salėje įvyko "Saulės kranto" lietuvių šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigtuvės. Mokyklos vedėja savo žodyje dar priminė susirinkusiems mokinių tėvams ir svečiams, kad kartu bus paminėta ir Motinos diena. Mokiniai motinoms padainavo dainų ir padeklamavo eilėraščių. Tolimesnę programą atliko įsisteigusi 8-nių moterų grupė "Dainelė", padainavusi linksmų dainų susilaukusi šilto publikos priėmimo. Mokiniams buvo įteikti pažymėjimai ir apdovanojimai. Pabaigai padėkos žodžius tarė LB Palm Beach apylinkės bei Floridos LB apygardos pirm. Kęstutis Miklas ir JAV LB tarybos narė Dalia Augūnienė.

Argentina

Pagrindinė Lietuvos nepriklausomybės šventė vyko Rosario mieste, Santa Fe provincijoje, kur pastatytas paminklas Argentinos vėliavai. Čia buvo iškelta Lietuvos vėliava, kuri plevėsavo visą šventės dieną. Mišias katedroje koncelebravo prel. R. Gimez, prel. E. Putrimas abu pasakę pamokslus, ir kun. A. Steigvilas. Po pamaldų prie Argentinos Vėliavos paminklo vainikus padėjo Lietuvos ambasados įgaliotinė L. Tupe, prel. E. Putrimas, prof. R. Repšys; prie Lietuvos vėliavos – Rosario miesto burmistro atstovas, Tarptautinių ryšių Santa Fe provincijos atstovas, Vengrijos ir Bolivijos atstovybių pareigūnai; prie ALOS tarybos vėliavos – šios organizacijos pirm. inž. J. Brazaitis, M. Norkienė ir E. Butkevičiūtė. Argentinos kariuomenės pučiamų instrumentų orkestras sugrojo Argentinos ir Lietuvos himnus, palydimus vietinio jaunimo choro. Kalbėjo Lietuvos garbės konsulas Santa Fe provincijoje prof. R. Repšys ir Lietuvos ambasados įgaliotinė Laura Tupe. Po iškilmių miesto burmistro buveinėje pabendrauta ir pasivaišinta.

Gudija

Pelesoje balandžio mėnuo yra laikomas švaros mėnesiu. Pelesos lietuvių vidurinės mokyklos visos klasės, padedamos vadovų, švarino ir tvarkė savo aplinką. Balandžio mėn. įvyko įvairių renginių. Mokykloje vyko vakaronė kartu su kaimo močiutėmis, kurios mokiniams pasakojo apie senuosius lietuvių papročius. Buvo dainuojama, ridenami margučiai, prisimenant neseniai atšvęstas Velykas. Rodunėje vyko Varanavo rajono saviveiklos pasirodymas. Pelesai tame renginy atstovavo Pelesos lietuvių mokyklos kaimo kapela, vadovaujama mokytojo P. Rimkaus. Jai pavyko gerai pasirodyti ir susilaukti padėkos bei pagyrimo. Pelesa susilaukė svečių iš Lietuvos – žurnalistų ir Lietuvos generalinės konsulės Gardine D. Mockuvienės. Balandžio pabaigoje pelesiečiai buvo nuvykę į penktąjį tautinių mažumų festivalį Gardine. Taipgi Pelesos lietuvių mokyklos atstovai lankėsi Lietuvių Namuose Vilniuje, kur vyko lietuvių kalbos olimpiada.

Vokietija

Sulaikyta lietuvių gauja (daugiau 10 žmonių), vogusi prabangius automobilius. Šių išardytų automobilių dalys buvo gabenamos į Lietuvą. Atlikus kratas Kaune ir kituose miestuose, dar sulaikyti keturi kauniečiai. Sulaikymo metu jie buvo namuose ir nesipriešino. Vogtus automobilius perveždavo į Belgiją, iš čia jų dalis gabendavo į Lietuvą, kur jos būdavo parduodamos. **JA**

Barokas Lietuvoje

SIGINA KATKAUSKAITĖ

Š.m. gegužės viduryje prasidėjo antrasis baroko kultūros festivalis Lietuvoje. Jo iškilmingas atidarymas vyko ne vienoje iš žymiųjų šio stiliaus šventovių, bet Paparčiuose (Kaišiadorių rajonas). Maža, kukli medinė šventovė turi seną ir įdomią istoriją, kuri atspindi baroko sklaidą Lietuvoje.

Paparčių gyvenvietė pirmą kartą paminėta rašytiniuose šaltiniuose 1387 m. brolių Jogailos ir Skirgailos sutartyje. Pirmoji katalikų šventovė čia pastatyta 1622 m. Po poros dešimtmečių įsikūrė domininkonų vienuolynas, buvo pastatyta mūrinė šventovė. Domininkonų vienuolynas beveik 200 metų buvo šių apylinkių dvasiniu ir kultūriniu centru. Jie turėjo itin turtingą biblioteką, vertingų dailės kūrinių – paveikslų, skulptūrų. Už pagalbą 1863 m. sukilėliams Paparčių vienuolynas buvo uždarytas, jame buvusios vertybės išslapstytos ar išgrobstytos. Jo patalpose buvo įsikūręs carinės Rusijos kariuomenės dalinys, kuriam išvykus, pastatai sunyko. 1916 m.

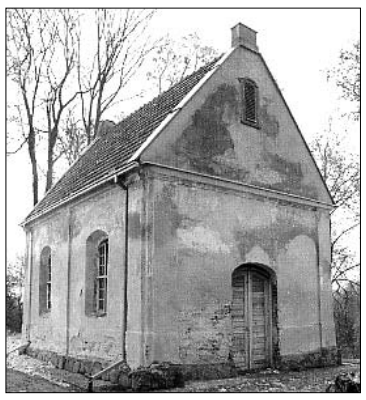

Paparčiuose gyvenusius domininkonus primena XVIII š. statyta ir gausiai sienų tapyba išpuošta kapų koplyčia

pastatyta nauja medinė Šv. Stanislovo ir Šv. Pranciškaus Asyžiečio šventovė. Pamažu buvo sugrąžinama išblaškyta nuosavybė. Taip sugrįžo Švč. Mergelės Marijos Snieginės paveikslas (XVII š.), vertingos to paties laiko skulptūros *Kristus prie stulpo* ir *Nukryžiuotasis*. Neseniai Lietuvos dailės muziejaus P. Gudyno meno vertybių restauravimo centre atnaujintos dvi skulptūros iš domininkonų palikimo. Tai medinės meistrų ordino įkūrėjo Šv. Dominyko ir Šv. Tomo Akviniečio figūros, spėjama, išdrožtos vienuolyno klestėjimo laikais XVIII šimtmečio pirmojoje pusėje vietinių meistrų. Tokių barokinių paminklų kaip Paparčiai Lietuvoje yra ir daugiau, daugelis iš jų atstatomi, išsaugant ateičiai.

Barokas kaip meno rūšis į Lietuvą atkeliavo iš Italijos XVI šimtmetį. Gimusi katalikiškoje valstybėje ši kultūros apraiška kartu su stiprėjančia katalikybe rado puikią dirvą tuometinėje Lietuvos Didžiojoje kunigaikštystėje. Šis pilnas gyvybės, šviesos, gyvenimo džiaugsmą teigiantis stilius gana greitai paplito visose kultūros ir meno srityse, tačiau bene labiausiai architektūroje. Istorikai tvirtina, kad pati pirmoji barokinė šventovė šiaurinėje Alpių pusėje pastatyta tuometinėje LDK teritorijoje. Tai M.K. Radvilos Našlaitėlio 1586-1599 m. pastatyta jėzuitų kolegijos šventovė Nesvyžiuje (dabar Gudija). Jos architektas Džovanis Marija Bernardonis – pačios pirmosios baroko šventovės Italijoje architekto mokinys. O po to jau puošnūs barokinių statinių fasadai tarsi užgožė gotiškuosius į dangų iškilusius bokštus, smailiaviršes langų ir durų arkas, saikingus ažūrinius grakščių linijų raštus. Statomos Pažaislio, Vilniaus šventovės pasižymi itin ištaiginga vidaus puošyba, detalių gausumu, įmantrumu. Šalia architektūros suklesti muzika, teatras ir tapyba, savo turiniu irgi daugiausia atsiremianti į religijos istoriją.

Baroko laiko žmogus – giliai religingas ir tikintis, kad menas, talentas priartina prie Kūrėjo ir tarnauja jo šlovei. Neatsitiktinai to meto statomos šventovės itin puošiamos skulptūromis, sienine tapyba, vitražais ir paveikslais, kai kurie iš jų vėliau tampa relikvijomis. Religinės apeigos ir drabužiai tampa puošnesni. Vienuolynai steigia bibliotekas, spausdinamos gražiai įrištos knygos, suklesti mažoji grafika. Labai reikšminga ir tai, kad religijos įstaigose sukaupti meno kūriniai, sukurti svetur ar pakviestųjų dailininkų, tampa lyg ir visų nuosavybe, jie yra saugomi visiems prieinamoje erdvėje. Juo gėrisi ne tik bajorai ir turtingieji. Paprasti žmonės turi progos pajusti meno įtaigą, skulptūrų ar paveikslų, apeiginių dirbinių grožį. Ar ne iš tų pamokų gimė kryždirbystė, išskirtinis Lietuvos kraštovaizdžio ženklas, medinių "Rūpintojėlių" drožyba?

"Lietuvą kaip europinį kraštą svetimšaliai atpažįsta, regis, pagal baroką, ypač pagal Vilniaus architektūrą, –

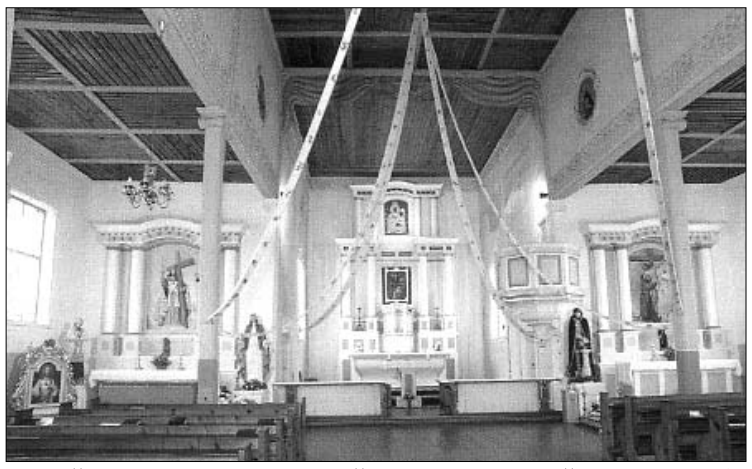

XVII š. statyta mūrinė Paparčių domininkonų šventovė viduje buvo išpuošta septynių altorių, sakyklos ir krikštyklos ansambliu

Kadaise stovėjusios ir XIX š. carinės valdžios įsakymu nugriautos šventovės įspūdingą dekorą primena išlikusios medinės domininkonų šventųjų Dominyko, Tomo Akviniečio ir popiežiaus Pijaus V skulptūros

vėlesnės kultūrinės epochos nesugebėjo užgožti barokinio Lietuvos kraštovaizdžio. Galėtume sakyti, kad apskritai šiandieninės Lietuvos visuomenės ištakos glūdi baroko epochoje. Atidžiau pasižvalgykime – ir paaiškės, kad baroko rasime daug kur: tai lietuviškieji raštai, universitetas, mūsų pavardės, poniškieji, nuo dvaro nusižiūrėti buities atributai" (*Senosios Lietuvos istorija 1009-1795,* A. Bumblauskas).

Šis istorikas primena ir tai, kad būtent baroko laikais pagal europinį modelį Lietuvoje pradėtas kurti parapijų centrų išsidėstymo tinklas: tokiu tankumu, kad aplinkiniai gyventojai galėtų girdėti skambant savo šventovės varpus, kviečiančius į pamaldas. Ir negalima nepaminėti – šis metas mums sukūrė Vilnių – mūsų pasididžiavimą. Praėjusios istorinės negandos nemažai sunaikino, kai ką patys esame sugadinę dėl nemokšiškumo, abejingumo savo palikimui. Bet nemažai išsaugota ir atnaujinta.

2009 m. Vilnius tampa Europos kultūros sostine. Baroko palikimas šiame mieste daugeliui jo lankytojų taps didžiausiu atradimu.

Bet baroko architektūros statinių, daugiausia religinės paskirties, gausu ne tik Vilniuje. Šalia Kauno Pažaislio vienuolynas, įkurtas kamaldulių (atgailautojų) vienuolių, patyręs daug negandų ir keitęs šeimininkus, sugrąžintas tikriesiems savininkams. Jis pamažu atnaujinamas ir vėl tampa dvasinio bei kultūrinio gyvenimo centru. Birželio mėnesį čia jau 12-ąjį kartą prasideda Pažaislio muzikos festivalis, kuriame dalyvaus atlikėjai iš 18 valstybių, bus surengta 40 koncertų.

Tad galime pasidžiaugti ne tik atnaujinamų pastatų architektūra ir jų istorija. Svarbiausia – į juos grįžta baroko dvasia: gėrio ir dvasinės pilnatvės paieškos, noras Kūrėjo duotu talentu pasidalinti su kitais, skleisti meną, kaip visuotinę paskatą tobulėjimui.

Ntrs. iš leidinio
Kaišiadorių vyskupija ir jos sakralinis paveldas

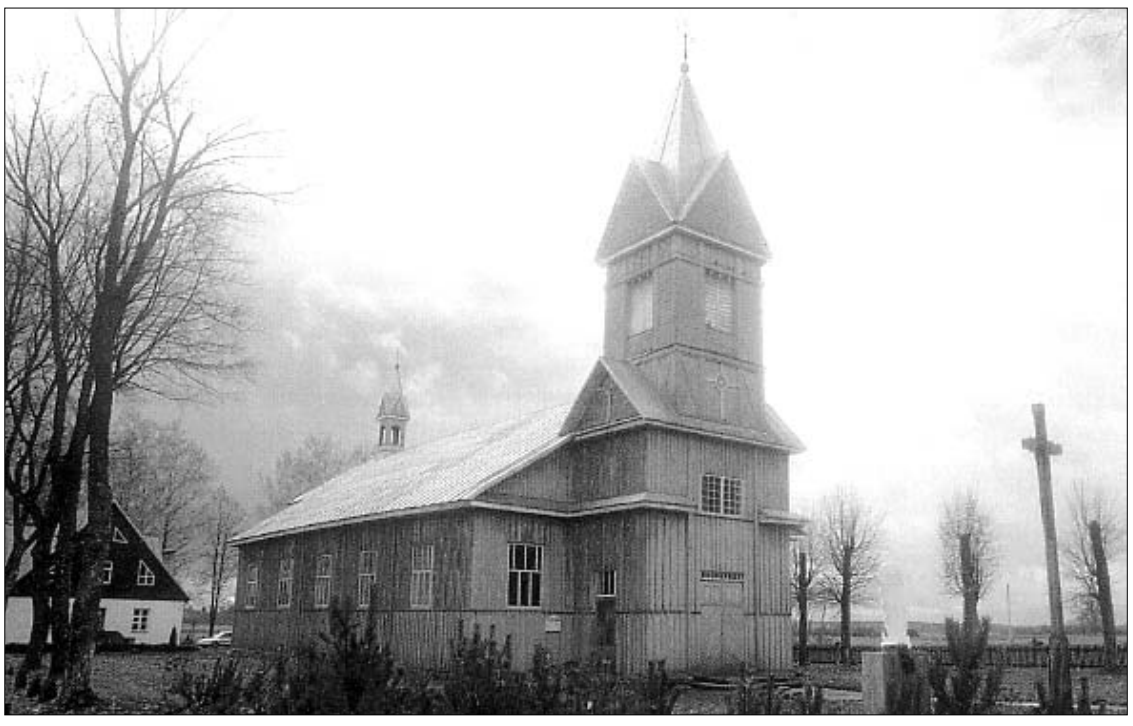

Dabartinė Paparčių medinė šventovė, pastatyta 1916 m.

Maldos trupinėliai

Į rudenį grįžta
Apsunkus tyla,
Dienos pavargusios
Grįžta,
Palaukėj juoduoja
Dosnioji vaga,
Jurginai palangėje
Vysta...

Pakvimpa aruodai,
Duonelės skalsa,
Mintis atradimais
Pražysta,
Meile dėkoja
Pavargus malda, –
Gyvybė išeina,
Sugrįžta...

O rudenio džiaugsme,
Skalsus ir skaudus,
Ilgėja lig skausmo
Šešėliai,
Sugrįžimo vilty
Auga žemė, žmogus,
Gerumo, maldos
Trupinėliai...

VALERIJA VILČINSKIENĖ

Tėvo dienai

Jazminas ir senelis

Jau pavasaris vieši
senam sode žaliam,
tyliai jazminas skleidžias
pakrašty tolimam.

Lyg tai šventei staiga –
šviečia balti žiedai,
ant šakelių visų
kiek akim užmatai...

Takeliu Tu ateini
su lazdele rankoj,
saulė spindulius beria
ten žolynų jūroj.

Na, tai kas, kad Tu senas,
sidabriniai plaukai,
Tavo šypseną mena
man balti jazminai! **B.V.**

MINIATIŪROS

Būtinybė

Pačiomis gražiausiomis gėlėmis apkaišyta Meilė. Ant Neapykantos kaklo riogso karklų vainikas, bet jos abi viena be kitos negali gyventi.

Santuoka

Baltaplaukė žiema švenčia savo vestuves. Kiek aplinkui spindinčio žavesio! Žiba jaunavedžio Šalčio akys... Šioje šventėje aš ieškau šilumos, jaukumo... Nerandu... Ar tik šiluma atneša tikrąją laimę?

Reda Kiselytė, Rokiškis

Pavyko susikalbėti...

Nepaprastu greičiu skrieja laiko ir istorijos įvykių karuselė. Lietuvių kultūros istorijoje ryškų pėdsaką paliko Juozo ir Alfonso Keliuočių veikla. Jų vardai susiję su elitinio žurnalo *Naujoji Romuva* leidyba. Šiandien tik rašytiniai šaltiniai ir amžininkų prisiminimai liudija apie šių žmonių indėlį Lietuvai.

Rokiškio krašto žemėje giliai puoselėjamos brolių Keliuočių literatūrinės tradicijos, kiekvienais metais rengiamos Poezijos pavasario šventės. Kiekviena šventė įgauna vis kitokį atspalvį...

Šių metų pavasaris mūsų visų nelepina šiluma, todėl beliko sielas sušildyti poezijos posmais. Į Rokiškyje organizuojamą Poezijos pavasario šventę atvyko literatūros gerbėjai beveik iš visos Lietuvos... Užsukę į Rokiškio rajono savivaldybės viešąją biblioteką, šventės dalyviai turėjo galimybę susipažinti su unikalia Juozo ir Alfonso Keliuočių palikimo studijų centro paroda. Godi gegužės saulutė barstė spindulius, kukavo gegutė, o poezijos mylėtojai iš širdies gelmių skaitė savo poeziją Juozo ir Alfonso Keliuočių tėviškėje. Paprastoje kaimo sodyboje, kuri taip nuoširdžiai dvelkia lietuvybe, nepaprastai subtiliai įsikomponavo Kauno J. Tumo-Vaižganto muziejaus vedėjo, literatūrinės Vlado Šlaito premijos laureato (2006 m.) Alfo Pakėno literatūrinis žodis. Entuziastingoji šventės vedėja, Rokiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja Daiva Vilkickienė vis kvietė ir kvietė dalyvius skaityti savo poeziją. Brolių Keliuočių tėviškėje nuskambėjo svarus Ukmergės krašto poetų žodis.

Nuolat naujas veiklos formas diegianti Rokiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė Alicija Matiukienė maloniai susirinkusius pakvietė pasivaišinti ukmergiškių ir rokiškėnų sūriu, bandelėmis, gurkštelėti karštos kavos. Maloniai pabendravome vieni su kitais, bet teko palikti tą jaukų gamtos prieglobstį. Išvykome į Viešąją biblioteką. Čia vėl vyko Vakaro skaitymai, liejosi muzika, skambėjo dainos.

Ar galima žodžiais papasakoti kokį vaidmenį žmogaus gyvenime turi tėviškė? Manau, kad ne... Prisiminiau Ukmergės savivaldybės Vlado Šlaito viešosios bibliotekos darbuotojos, kraštietės Margaritos Rokienės mintį: "Esu Rokiškyje, bet vėl neparvažiuosiu pas mamą į Juodupę..." Deja, bet taip atsitinka... Vakaro skaitymuose meniškai skambėjo fotomenininko, poeto Albino Kuliešiaus žodis, tiesiog girdė sielas... Jis labai profesionaliai fiksavo jau niekada nebepasikartojančias akimirkas. Daugelio literatūrinių konkursų laureatė, diplomantė Leonora Jankeliūnienė ne tik skaitė savo kūrybą, bet kartu ir apgailestavo, kad nedalyvauja tą dieną vykusioje šventėje, kur apibendrinami literatūrinio konkurso "Žydinčios vyšnios šakelės" rezultatai, o rokiškėnams tik džiugu, kad ji nepasididžiavo ir atvyko pas mus. Kai kurie ukmergiškiai Rokiškio krašto žemėje viešėjo jau ne pirmą kartą, o mes tikime, kad ir ne paskutinį. Tai tik keletas akcentų, pastebėjimų iš literatūrinio renginio, kiekvieno širdyje jie nutapyti kitokiomis spalvomis, bet svarbiausia, kad poetiškoms sieloms pavyko susikalbėti.

Reda Kiselytė, Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekos vedėja

Šventė mamytėms

Š.m. gegužės 13-tą dieną margas skelbimas visus sukvietė į Lietuvių Namus švęsti Motinos dieną. Žmonių prigužėjo pilna salė. Čia visų laukė tradiciniai sekmadieniniai pietūs, o mamytes Lietuvių Namai pagerbė, įteikdami kiekvienai po gėlytę ir vyno taurę.

1-mą valandą gražiai pasipuošusios "Skrybėlaitės" – Rūta Snowden, Janina Budrienė, Jurga Šaudienė, Vilma Sabaliauskienė ir Eglė Juškaitienė – visus pakvietė į Karaliaus Mindaugo menę klausytis koncerto, specialiai ta proga paruoštos programos "Tu numegzk man, mama, kelią". Viena po kitos liejosi dainos, skirtos mamytėms. Jaunystės prisiminimus žadino daina apie margą mamos suknelę, aistras kurstė temperamentingos *Rožė* ir *Tykiai Nemunėlis teka*. Atliekant švelnią *Lopšinę* ne viena moterėlė salėje braukė ašarą. Pasigirdus pirmiesiems *Motinos valso* akordams, pasigirdo žiūrovų plojimai, dar labiau sustiprėję, kai į salės vidurį įplaukė šokėjų pora, Ramunė Ancutaitė ir Ichtiandras Urniežius. Jų elegantiškas valso šokis sulaukė audringų ovacijų. Daina *Motinos valsas* nuskambėjo du kartus, kad sūnūs galėtų pakviesti šokiui savo mamas.

Nepaprasto žavesio koncertui suteikė muzikiniai intarpai: jaudinančiai pianinu skambino Ona Gladkovienė ir smuikeliu širdis virpino Mindaugas Gabrys. Klausytojai išgirdo tokius garsius kūrinius, kaip Richardo Rodgers *Edelweiss*, Franzo Leharo *Vilja*, Georges Bizet *Habanera*, Astor Piazzolla *Milonga del Angels* bei Consuelo Velazquez *Besame Mucho*. Nė vienas neliko abejingas argentinietiškai Gerardo Matos Rodriguez *Cumparsitai*, kurią akordeonu atliko Vilma Sabaliauskienė.

Pasibaigus koncertui, "Skrybėlaitės" visus vaišino kava ir braškiniu tortu, kurių net tris ta proga iškepė pati dainininkė Rūta Snowden. Niekas neskubėjo skirstytis. Dar ilgai skambėjo dainos, mezgėsi įdomūs pokalbiai, girdėjosi padėkos ir komplimentai.

Prie renginio sėkmės prisidėjo nemažas būrys talkininkų: "Skrybėlaičių" vaikai, Rimas ir Lina Budriai, Gintarė Sabaliauskaitė, tą dieną nedainavusios, bet visa širdim prijaučiančios ansamblio narės Violeta Levandauskienė ir Rasa Tamkevičienė su savo šeimom, visada ansambliui ištikimas Jurgos vyras Dainius Šaudys.

Koncerto garso apipavidalinimu šauniai pasirūpino Vitas Balyta. Kuo nuoširdžiausiai "Skrybėlaitės" dėkoja Lietuvių Namams ir visiems susirinkusiems. Jūsų dėka įvyko ši puiki šventė.

E. Juškaitienė

"Skrybėlaitės" Motinos dieną, gegužės 13 Toronto Lietuvių Namuose linksmina mamytes ir gausią publiką

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

XII Pažaislio muzikos festivalis prasidėjo birželio 3 d. Per tris mėnesius jis duos įvairaus pobūdžio 36 koncertus su lietuvių ir užsienio atlikėjais. Žiūrovus linksmins 5 simfoniniai orkestrai, 4 chorai, kamerinės, folkloro ir džiazo muzikos ansambliai. Koncertai vyks Pažaislio vienuolyne, Zyplių ir Žemaitkiemio dvaruose, Jachtklube, Vytauto Didžiojo universiteto salėje, pranciškonų vienuolyno Šv. Jurgio, Skarulių Šv. Onos, Švč. Trejybės (Kauno kunigų seminarijos) ir kitose šventovėse. Festivalio atidarymo koncerte skambėjo *The Queen Symphony* – simfonija orkestrui, chorui ir solistams, sukurta pagal Freddie Mercury ir "Queen" grupės dainas.

Festivalio metu Žemaitkiemio dvare bus parodyta ir 100 metų atšventusi pirmoji lietuviška opera, Miko Petrausko *Birutė*. Operos žanro 400 metų jubiliejui skirtame renginyje choro "Brevis" madrigalistai, palydimi senaisiais instrumentais, atliks XVI š. kompozitoriaus Orazio Vecchi madrigalinę komediją *L'amfiparnaso*. Zapyškio Šv. Jono Krikštytojo šventovėje bus pirmą kartą Lietuvoje statomos dvi monooperos: Vitalijaus Gubarenko *Meilės laiškai* ir Leonido Kiseliovo *Nepažįstamosios laiškas*, kurias atliks dainininkė Sabina Martinaitytė ir pianistė Audronė Eitmanavičiūtė.

Mindaugo karūnavimo dieną bus rengiama istorinė Balio Sruogos kronika *Kazimieras Sapiega*, kuriai muziką sukūrė Antanas Kučinskas. Dar vienas anksčiau Lietuvoje negirdėtas veikalas bus Astoro Piazzollos tango opera *Marija iš Buenos Airių*. Iš netradicinių neakademinės muzikos festivalio projektų paminėtinas Kauno botanikos sode įvyksiantis susitikimas su Australijos aborigenų ir Toreso sąsiaurio salų gyventojų šokio teatru *Descedance* ir su Gruzijos patriarchato folkloriniu ansambliu "Basini", kuris pristatys Gruzijos sakralinę muziką, liaudies dainas, instrumentinę muziką bei šokius.

Vilniaus universiteto žurnalistikos studentų laikraštis *Universiteto žurnalistas*, pradėtas 1977 m., bet 1991 m. sustabdytas, š.m. gegužę vėl atnaujino leidybą. Laikraštis skirtas pradedantiems žurnalistams, kad šie turėtų kur skelbti savo pirmuosius rašinius, dalintis idėjomis. Atnaujinto žurnalo 180-ąjį numerį rengė Žurnalistikos instituto pirmojo kurso studentai. Jame būsimieji žurnalistai aiškinasi, ar pilietinė visuomenė tėra sąvoka be turinio, kaip informacijos amžius veikia tapatybę, kodėl žmonės taip pasitiki "sergančia" Lietuvos žiniasklaida; skelbiamas pokalbis su filosofu Leonidu Donskiu, poetu Kornelijumi Plateliu. Planuojama atnaujintą žurnalą leisti kartą ar du per mėnesį.

XIV Tarptautinis teatrų festivalis "Šermukšnis" vyko Klaipėdoje birželio 7-9 d.d. Festivalis, kuris nuo 2002 m. įtrauktas į Jūros šventės programą, turi dvi dalis: rimtą ir pramoginę. Rimtojoje dalyje, kuri vyko Piliavietėje, Kauno mažasis teatras parodė Vytauto Balsio režisuotą *Katytę P* (pagal E. Ensler pjesę *Vaginos monologai*, analizuojančią moters prigimtį, dalią ir socialinį įtūžį). Kauno valstybinis teatras parodė spektaklį *Balta katė juodoje Aliaskoje*, pagal Gintarės Adomaitytės pjesę, režisuotą Arvydo Lebeliūno, ir Alvydo Vizgirdos režisuotą spektaklį *Pietūs su Liudviku*, pagal T. Bernhardo pjesę. Neringa Bulotaitė paruošė monospektaklį *Šaukštaveidė* apie viltį ir tikėjimą: devynmetė vėžiu mirštanti mergaitė aptaria savo patirtį, bando susitaikyti su likimu.

Karaliaučiaus srities dramos teatras "Tilzit teatras" vaidino Jevgenijaus Marčelio režisuotą spektaklį *Freken Julija*, pagal A. Strindbergo pjesę. Jauna režisierė Rūta Bunikytė paruošė neįprastą projektą *Kvadratai*, pasikvietusi chorą "Aukurą" (vad. Alfonsas Vildžiūnas), choreografės Agnijos Šeiko šiuolaikinio šokio trupę ir Klaipėdos universiteto studentus. Pantomimos teatro "Akt" iš Varšuvos vaidinime *Chick-stick* jungiama kaukių komedija, improvizacija su publika ir ugnies "show". Festivalį užbaigė teatras "Poznanės baletas", parodęs Ewa Wycichowskos netradicinį šokio spektaklį *Karnavalo ir Gavėnios kova*. Pramoginėje dalyje žiūrovus linksmino mimas A. Mažonas, Kretingos kojūkininkai, koncertas su "kukliais instrumentais".

Lietuvos ir kitų Europos sąjungos (ES) valstybių moksleiviai galės š.m. lapkritį patirti, ką reiškia būti vertėju. Konkurse "Juvenes Translatores" 2,760 atrinktų moksleivių iš 345 Europos mokyklų galės pasirinkti iš kurios oficialios ES valstybės kalbos į kurią versti. Jų vertimus vertins profesionalai vertėjai; 27 geriausių vertimų autoriai (po vieną iš kiekvienos ES narės) laimės sau ir suaugusiam savo palydovui kelionę į Briuselį, baigiamon konkurso ceremonijon. Kiekvienai ES valstybei paskirta tiek mokyklų, kiek ji turi ES Taryboje balsų. Lietuvai tenka 7 mokyklos, kurios bus atrinktos burtų keliu, tuo tarpu didelės valstybės, kaip Italija, D. Britanija, Prancūzija, Vokietija, turės po 29 mokyklas, Ispanija ir Lenkija po 27. Konkursas skirtas ES penkiasdešimtmečiui paminėti. **GK**

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas
3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 75 milijonus dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	2.50%	Asmenines paskolas nuo	7.00%
180-364 d. term. ind.	2.75%		
1 metų term. indėlius	3.35%	Sutarties paskolas nuo	7.00%
2 metų term. indėlius	3.50%	Nekiln. turto paskolas:	
3 metų term. indėlius	3.55%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
4 metų term. indėlius	3.60%	1 metų	5.65%
5 metų term. indėlius	3.70%	2 metų	5.80%
1 metų "cashable" GIC	3.50%	3 metų	6.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.10%	4 metų	6.10%
2 metų GIC-met. palūk.	4.10%	5 metų	6.25%
3 metų GIC-met. palūk.	4.20%		
4 metų GIC-met. palūk.	4.30%	Su keičiamu nuošimčiu	
5 metų GIC-met. palūk.	4.35%	1, 2, 3 metų	6.00%
RRSP, RRIF "Variable"	2.50%		
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.50%	*Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas*	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.60%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.65%		
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.75%		
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.85%		
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	4.50%	*Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas*	

KELIAUJANT Į EUROPĄ NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS *"INTERAC-PLUS"* KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

AR JUS TENKINA KANADOS VALSTYBINĖS OBLIGACIJOS (CANADA SAVINGS BONDS), KAI YRA GERESNĖS PALŪKANOS GARANTUOTŲ NUOŠIMČIŲ INDĖLIUOSE BEI REGISTRUOTŲ PENSIJŲ TAUPYMO BEI PAJAMŲ PLANUOSE

GARANTUOTŲ NUOŠIMČIŲ INDĖLIAI (GIC)		REGISTRUOTŲ PENSIJŲ TAUPYMO BEI PAJAMŲ PLANAI (RRSP) (RRIF)	
1 m.	4.10%	1 m.	4.50%
2 m.	4.10%	2 m.	4.60%
3 m.	4.20%	3 m.	4.65%
4 m.	4.30%	4 m.	4.75%
5 m.	4.35%	5 m.	4.85%

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

AISTĖ PILECKAITĖ

Tremties bėgiais

Tęsinys iš 24 nr.

Prie upės iškraudavo ir pagal paskirtį surūšiuodavo, surišdavo, o pavasarį, pakilus upės vandeniui, išplukdydavo medieną upe iki kito punkto. Juozas Kunca dirbo kranininku. Vyrai dirbdavo miške ir naktimis. Šviesos turėjo užtekti nuo traktoriaus lempų ir elektrinių pastočių. Nors darbas buvo sunkus, bet atlyginimo pirmus metus už darbą negavo, nes atskaitė už kelią į Sibirą, maitinimą kelionės metu, už tai, kad sargyba vežant į Sibirą juos saugojo, davė darbinius drabužius.

1952 m. sausio 23 d. Onutę Sankauskaitę ir jos seserį Angelę Sankauskaitę suėmė Vilniuje, įsodino į traukinį ir su kitais "laimingaisiais" mėnesį vežė. Onutės ir jos sesers Angelės kelionė pas tėvus ilgai užtruko. Išvežė iš Vilniaus miesto. Merginos neturėjo kuo apsirengti. Gerai, kad spėjo pasiimti brolio Vito Sankausko kostiumines kelnes ir šimtą penkiasdešimt rublių. Vagonuose užpuolė utėlės. Rodos, pradingsta jos, ir vėl tuoj pat atsiranda. 1952 m. vasario 20 d. jas išlaipino Prikulkoje, 200 kilometrų nuo Asino. Čia apsistojo ilgesniam laikui, nes upė buvo užšalusi, todėl reikėjo laukti pavasario. Laikinai apgyvendino barake, kuriame nebuvo krosnies. Vietos buvo mažai. Prieš užmigdami vieni žmonės nusirengdavo, užlipdavo ant gultų, tada galėjo rengtis kiti. Neturėjo, nei kur valgio išsivirti, nei pinigų jam nusipirkti, todėl tris mėnesius buvo neragavę duonos, o ką jau kalbėti apie sriubą, mėsą ir kitą maistą. Puikiai prisimena, kaip už turėtus tris rublius parsinešė duonos. Sėdėjo tuomet Onutė su seserimi ir verkė, nežinojo, ar visą duoną tą vakarą suvalgyti, ar rytojui pasilikti. Dirbo miške, genėjo medžius. Žiemą taigoje buvo atšiaurios sąlygos. Nuo spalio mėnesio sniego iki pažastų, o ištirpdavo sniegas tik gegužės mėnesį. Žiemą būdavo 50-60 laipsnių šalčio. Kai temperatūra siekdavo 40 laipsnių, dar reikėdavo dirbti. Jeigu viršydavo 50 laipsnių, tai vieną valandą dirbdavo, kitą ilsėdavosi ir šildydavosi prie laužo. Iki apsnigtų nupjautų medžių reikėjo pačioms takus nusikasti. Kai išsigiedrėdavo, dangus pasidarydavo ryškiai raudonas. Niekur tokio raudono dangaus neteko matyti. Dažnai ir kojas prišaldavo. Gegužės 28 d., kai ledas ištirpo, upe kateriu seserys buvo nugabentos pas tėvus. Kai atvežė pas tėvus, merginų akys nušvito.

Atėjo 1953 metai. Stalino mirtis apsaugojo lietuvius Sibire nuo sunaikinimo. Iš karto gyvenimas pagerėjo. Pradėjo leisti lietuviams sugrįžti į namus. Sugrįžo ir Juozo tėtis Julius Kunca, tik tuometinė Lietuva jo nepriėmė, todėl buvo priverstas apsigyventi Karaliaučiaus srityje. Po dešimties metų šeima sugrįžo pas jį į Karaliaučiaus sritį. Tik Juozas sukūręs šeimą pasiliko Sibire. 1954 metais šeimos pradėjo statyti savo barakus. Lietuviai pirmais metais nieko nesodino, nes turėjo išlupti kelmus ir apdirbti žemę. Patys kasė kastuvais žemę, ją įdirbo, vėliau ir bulves sodino. Šiandien Onutei ir Juozui išsipildė tuomet išsakyti žodžiai: "Norėtume sulaukti tos dienos, kai kastuvais sodinti ir kasti žemės nereikėtų".

Tungunskij Bor Juozas Kunca su Onute Sankauskaite susipažino, čia, Tomsko srities Asino rajono, Baturino gyvenvietės santuokų namuose 1955 m. vasario 21 d. įregistravo santuoką. 1956 m. kovo 27 d. gimė sūnus Romas. Netrukus gavo leidimą grįžti į namus.

Sibire gyvenimo sąlygoms pagerėjus Juozas bendravo su Centriniu Vilniaus knygynu, kuris jam siuntė knygas. Meilę knygoms įskiepijo jo močiutė. Juozas Kunca ir šiandien gailisi tų knygų, kurias turėjo palikti Sibire.

1959 m. Juozas Kunca sugrįžo ir įsidarbino Vilniuje. Ona – "Elfos" gamykloje, Juozas – Eidukevičiaus fabrike. Kadangi Juozas buvo išvežtas iš kaimo, todėl buvo sunkiau ir darbą gauti, ir prisiregistruoti. Sovietinei Lietuvai tokie atvykėliai nebuvo reikalingi. Ir tuo metu atsirado "geradarė", kuri neva galėjo jį priregistruoti. Žmonės patikėjo. Atidavė santaupas, kurias parsivežė iš Sibiro. Pasirodo, kad tai buvo aferistė. Nepriregistravo, o tik bėdų pridarė. Turėjo aiškintis milicijoje, kodėl taip atsitiko, ir Kuncai vos neatsidūrė kalėjime. Taip trejus metus Vilniuje kaip ant ylų "prabuvo". Toliau gyveno ir dirbo Lazdijų rajono Aštriosios Kirsnos tarybiniame ūkyje. Mažame sklypelyje savo jėgomis pasistatė namą.

Šiandien jie gyvena Lazdijų rajone Būdviečio seniūnijoje Paliūnų kaime. Patyrę badą, šaltį, patyčias, alinantį darbą, balansavimą tarp gyvenimo ir nebūties, jie šiandien laimingi. Turi šiltus namus, gerus vaikus, kurie jau seniai išskridę iš savo tėvų lizdo. Nuoširdūs, tikri dzūkai. Tik sveikata Onutei nuolat primena, kad ji turėjo gyvenime sunkių išbandymų. O Juozui Kuncai knygos brangios ir šiandien. Turi savo unikalią asmeninę biblioteką, kurioje gali rasti ne vieną knygą istorine tematika: apie tremtį, karą, partizanus. 1959 m. sugrįžęs iš tremties iki dabar perka knygas ir savo paties įrengtoje bibliotekoje namo antrame aukšte gražiai jas sudėlioja. Visos knygos jam gerai žinomos ir perskaitytos. Čia Onutė įsiterpia: "Vargas su jo pomėgiu ir dabar". Į tai Juozas atsako, kad "visą gyvenimą negėrė, nerūkė ir pinigus leido knygoms". Gal todėl kiekviena knyga Juozui yra labai artima. Užvėriau jaukius ir svetingus šių žmonių namus. Pasijutau prisilietusi prie dar vieno skaudaus likimo. Žmonės kentėjo, bet nepalūžo. Kiek valios, tikėjimo ateitimi reikėjo turėti norint praeiti sovietinę mėsmalę ir išlikti žmogumi. Kokie stiprūs, gražūs dvasia yra mano gimtosios Lietuvos žmonės. Visada, kai tenka bendrauti su tremtyje pabuvusiais, jaučiuosi tarsi praturtėjusi, ir mano smulkios negandėlės pasirodo tokios menkos... **(Pabaiga)**

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(*prie naujos 'PARAMOS'*)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

HomeLife
Victory Realty Inc., Brokerage*
10720 Yonge Street, Suite 226
Richmond Hill, ON L4C 3C9
Laima Sližauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė
Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.
TEL: 905-737-0033 416-803-9133 (neš.)
FAX: 905-737-3132 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP
ANTANAS GENYS

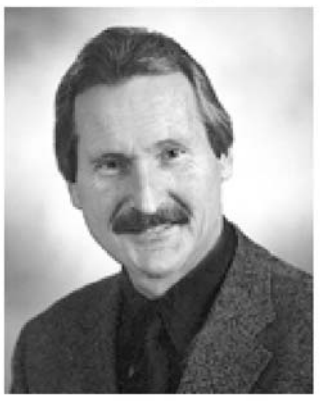

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"
PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Maistas ir sveikata: naujos sveikos mitybos nuorodos

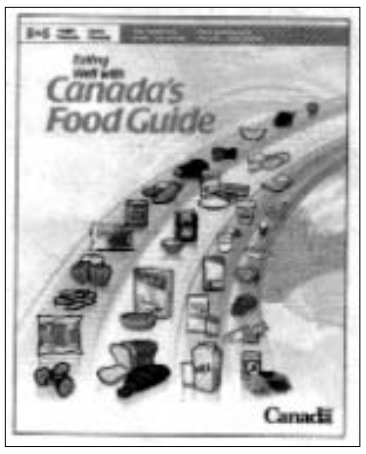

Pirmosios Kanados mitybos taisyklės buvo priimtos daugiau kaip prieš 60 metų – 1942 m., paskutinį kartą peržiūrėtos – prieš 16 metų. Per tą laiką keitėsi medicinos ir mitybos mokslo žinios ir mūsų įpročiai, visas gyvenimo būdas. Pagausėjus automobilių kiekiui ir greito maisto restoranų skaičiui, senokai pastebėta, kad gausėja didelį viršsvorį turinčių žmonių, ypač vaikų skaičius. Kanados statistikos tarnybos duomenimis, 36% kanadiečių turi viršsvorį, 23% serga nutukimo liga. Ypač reikia susirūpinti vaikų sveikata – vienas iš keturių mažųjų kanadiečių yra per didelio svorio. Valgome per daug ir ne visada sveiką maistą, judame vis mažiau. Rezultatas – vis didėjanti liemens apimtis ir, kaip tvirtina gydytojai, proporcingai didėja galimybė susirgti širdies ligomis. Sveikatos apsaugos specialistai, įvertinę visus šiuos veiksnius, nutarė peržiūrėti senąsias mitybos nuorodas ir jas keisti pagal sveikatos specialistų pasiūlymus. Dabartinį mitybos leidinį ruošė ir tikrino apie 7,000 geriausių mitybos, medicinos specialistų, pasiryžusių lavinti, plėsti mūsų žinias, ugdyti gerus įpročius mūsų sveikatos vardan. Kuo pranašesnės naujosios nuorodos už buvusias? Mitybos specialistai išskiria šiuos 10 punktų:

• Maitinimosi rekomendacijos pirmą kartą siūlomos pagal amžių ir lytį – vyrų, moterų, vaikų poreikiai maistui labai nevienodi, valgomas skirtingas maisto kiekis.

• Naujajame mitybos sąraše itin pabrėžiama daržovių ir vaisių svarba.

• Vyresniesiems kaip 50 metų siūloma kartu su maistu vartoti vitaminą D – kaip papildomą apsisaugojimą nuo kaulų retėjimo.

• Mūsų įprastų vaisių ir daržovių sąrašą mitybos nuorodų autoriai papildo naujais iš etninių bendrijų atkeliavusiais sveikais gaminiais ir daržovėmis – *humus, couscous, bok choy* ir kt.

• Siūlo pastebimai riboti naudojamos druskos kiekį.

• Kasdien suvalgomų grūdų produktų bent pusė kiekio turi būti tamsios spalvos – iš neperdirbtų grūdų (daugiau ląstelienos).

• Kasdien naudoti salotų padažui ar pan. 2-3 valg. šaukštus aliejaus, turinčio daugiau nesočiųjų riebalų.

• Didinti fizinį aktyvumą: kasdien pasivaikščioti, mankštintis, lipti laiptais vietoje keltuvo, dirbti lauke, pačiam sutvarkyti automobilį, nuvesti vaikus į mokyklą, pasivaikščioti su šunimi ir pan.

• Internete galima susikurti asmeninį mitybos planą pagal lytį, amžių, sveikatos rodiklius.

• Sukurtas mitybos (Food Guide) tinklalapis www.healthcanada. Jame visada galima pasitikrinti sveiko maisto pasirinkimo galimybes, porcijų dydį ir kt.

DARŽOVĖS IR VAISIAI – pagrindiniai ir niekuo nepakeičiami mūsų sveikos mitybos šaltiniai. Rinkimės pačių ryškiausių spalvų daržoves: tai pomidorai, špinatai, spanguolės, mėlynės ir kt. Spalva patvirtina, kad jos turtingos mūsų organizmui itin reikalingu luteinu ir lycopenu bei kitais mikroelementais. Ypač turtingos įvairiais mineralais tamsžalės lapinės daržovės. Vietoje sulčių – suvalgykime vaisių: gausime mažiau cukraus, daugiau ląstelienos.

RIEBALAI – mūsų priešas ar draugas? Kasdieniniam naudojimui pagal mitybos nuorodas yra sveikiausia "Canola", alyvų, saulėgrąžų, sojos pupelių aliejus – jie turi mažiausią kiekį mūsų sveikatai kenksmingų sočiųjų riebalų (*saturated fat). Canola* aliejus turtingas Omega-3, "geraisiais riebalais". Jie padeda sumažinti širdies ligų, atminties silpnėjimo grėsmę. Du-trys valgomieji šaukštai šių gerų aliejų salotų ar daržovių mišrainių padažui – visiškai pakankama norma kasdieniniams poreikiams.

VITAMINAS D išskirtinai paminėtas naujose sveikos mitybos nuorodose. Jis ypač svarbus, stiprinant mūsų kaulus augant ir vėliau išlaikant jų stiprumą senstant, apsaugant vaikus nuo kai kurių ligų. Šio vitamino gauname, valgydami maistą ir iš saulės šviesos (90%). Tačiau sveikatos apsaugos specialistai yra nustatę, kad ne visada pakanka iš natūralių šaltinių gaunamo kiekio. Pagal ligšiolines Kanados sveikatos apsaugos rekomendacijas nuo 1 iki 50 metų žmogus turi gauti 200 IU (tarptautinių vienetų), 51-70 metų – 400 IU; sulaukę 70-ties metų turėtų padidinti kiekį iki 600 IU. Tačiau tokia norma skirta tik apsisaugoti nuo kaulų retėjimo. Pagal JAV mokslininkų atliktus tyrimus didesnis kiekis vitamino D net 60% padėtų išvengti kai kurių vėžinių ligų. Remdamiesi šiais mokslininkų tyrimais, Kanados vėžio draugijos specialistai siūlo, kad papildomą vitamino D kiekį, kaip priešvėžinę priemonę – apie 1,000 IU (tarptaut. vienetų) suaugusiam baltosios rasės žmogui, turėtume naudoti žiemą ir rudenį, kai mažiau saulės šviesos. Tačiau geriausia apie tai pasitarti su savo šeimos gydytoju.

KONSERVUOTAS MAISTAS IR SVEIKATA. Daug kartų esame girdėję įspėjimus vengti itin perdirbto maisto, visokių koncentratų: juose paprastai gausu druskos, riebalų, kalorijų, cukraus. Tačiau pastaraisiais metais maisto pramonė kartu su sveikatos apsaugos ir mitybos specialistais jau siūlo pagerintus, sveikesnius gaminius. Tie, kurie perka paruošto maisto indelius, galbūt, jau yra pastebėję papildomus ženklus jų reklaminiuose lapeliuose.

Kanados širdies ir insulto draugija leidžia dėti ant gaminio pakuotės savo sveikatos ženklą (*Health Check*), jei jis visais atžvilgiais atitinka sveikos mitybos reikalavimus. Populiari "Campbell's" verslovė šiuo sveiko maisto ženklu žymi 30 sriubų, sulčių mišinius V8, "Prego pasta" ir dar keletą gaminių. Kitos maisto įmonės "President's Choice" ir "Kraft" taip pat turi specialiais ženklais žymimus gaminius – jie pagaminti pagal sveikos mitybos nuorodas. Tai "President's Choice" *Blue Menu* ir "Kraft's" *Sensible Solution* – dabar prekiaujama apie 200 pavadinimų su sveikatos ženklu. Šiuose maisto gaminiuose yra padidintas kalcio, skaidulų (*fibre*) kiekis, nedaug kalorijų bei riebalų. Jie turi daugiau sojos proteinų, kurie stiprina mūsų organizmą. Tad pirkdami atidžiai skaitykime užrašus ant gaminio pakuotės. **SK**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 150 milijonų dolerių

MOKA UŽ:
1.25% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.30% už 30-89 d. term. indėlius
2.50% už 90-179 d. term. indėlius
2.60% už 180-269 d. term. ind.
2.80% už 270-364 d. term. ind.
3.35% už 1 m. term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius
3.55% už 3 m. term. indėlius
3.70% už 4 m. term. indėlius
3.70% už 5 m. term. indėlius
3.50% 1 m. "Cashable" GIC (min. $75,000)
4.10% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.35% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.35% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% RRSP & RRIF (variable)
4.50% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.60% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.65% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.75% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.85% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.30% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:
už asmenines paskolas
nuo 7.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų 5.75%
2 metų 5.95%
3 metų 6.05%
4 metų 6.35%
5 metų 6.35%
- su keičiamu nuošimčiu 6.00%

DUODAME
• asmenines paskolas
• mortgičius iki 95% įkainoto turto
• riboto kredito paskolas (Line of Credit)
• komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

THE EXCHANGE · MasterCard · Interac · PLUS

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
40 Burrows Avenue,Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com
TEL: (416) 237-1893 FAX: (416) 237-0426

KOKIA MANO NAMO/ "CONDO" VERTĖ?
Mielai ir sąžiningai padarysiu nemoką įvertinimą be jokių Jūsų įsipareigojimų.
SKAMBINKITE TIESIOG
TEODORUI STANULIUI, B.A.
416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Kaune vykusios Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) ataskaitinės konferencijos metu Vladas Garastas

išrinktas LKF prezidentu dar vienai ketverių metų kadencijai. Garsus krepšinio treneris rinkimuose aplenkė du kandidatus – Lietuvos moksleivių krepšinio lygos direktorių vilnietį Darių Sarkaną ir Marijampolės krepšinio vadovą Algį Žvaliauską.

• R. Berankis iškopė į "French Open" jaunių varžybų aštuntbaigmę (12). Paryžiaus "Roland Garros" teniso aikštėse vykstančio atvirojo Prancūzijos čempionato ("French Open") jaunių (iki 18 metų) varžybų antrajame rate – šešioliktbaigmėje – antradienį 15-oji varžybų raketė Lietuvos atstovas Ričardas Berankis 6:2, 6:3 nugalėjo 62-ąją pasaulio jaunių raketę 14-metį Australijos atstovą Bernardą Tomičių.

• Kanadoje vykusiose šeštosiose daugiadienėse moterų dviračių lenktynėse "Le Tour du Grand Montreal" po keturių ratų lietuvė Diana Žiliūtė, atstovaujanti Italijos komandai "Safi-Pasta Zara-Manhattan", užima 18-ąją vietą.

• Lietuvos penkiakovininkas Tadas Žemaitis Latvijos sostinėje Rygoje vykusiame Europos šiuolaikinės penkiakovės čempionate užėmė penktąją vietą ir iškovojo kelialapį į Pekino olimpines žaidynes. Lietuvis baigmėje surinko 5500 taškų. Po keturių rungčių – šaudymo, fechtavimo, plaukimo ir jojimo – T. Žemaitis buvo septintas, tačiau po paskutinės rungties – bėgimo – pakilo dviem vietom į viršų.

• Lietuvis pasiekė pasaulio svarsčių kilnojimo rekordą. Darbėnų gyventojas 39-erių Petras Savickis pasiekė pasaulio svarsčių kilnojimo rekordą. Apsauginininku "HBH Juozo alus" pramogų centre dirbantis vyras seniai svajojo apie savo svarsčių kilnojimo rezultato pagerinimą ir uoliai tam rengėsi. Varžybose jo pastangas ir rezultatus stebėjo trys tarptautinės kategorijos teisėjai. Apie siekiamus rezultatus informuota ir Lietuvos svarsčių kilnojimo federacija. Per valandą P. Savickis nepertraukiamai 16 kg sveriantį svarstį viena ranka iškėlė 1732 kartus ir pagerino iki šiol užregistruotą pasaulio rekordą. Anksčiau geriausias pasiektas rezultatas buvo 1723 kartai.

Prie Palangos, Žibininkų kaime įsikūrusiame pramogų centre surengtose varžybose jis buvo vienintelis kandidatas į rekordo siekėjus. Naujausią P. Savickio pasiektą rezultatą bus siūloma įtraukti į "Guiness" rekordų knygą. Lietuvos rekordus registruojanti agentūra "Faktum" taip pat bus informuota apie lietuvio pasiektą rezultatą. Visos P. Savickio varžybos buvo nepertraukiamai filmuojamos vaizdo kamera.

• Kauno sporto halėje 2008 metų Europos vyrų rankinio čempionato atkrintamųjų atrankos varžybų rungtynėse Lietuvos rinktinė 23:28 (11:15) pralaimėjo Vengrijos komandai. **VP**

Pasiruošęs padėti

Antanas Šimkevičius, Port Carling, ON, gyvenantis, bet daugelyje pasaulio vietovių žinomas sportinis šaudytojas, ir š.m. kovo 29 d. dalyvavo Floridos Tampoje vykusiose skraidančių taikinių varžybose ir laimėjo antrąją vietą. Jis priklauso Hamiltono lietuvių medžiotojų ir žūklautojų Giedraičio klubui, Kanadiečių indėnų klubui, į kurį priimami tik labai geri šaudytojai, Kanados šaudymo sąjungai, JAV šaudymo sąjungai "Ata", yra St. Petersburgo šaudymo klubo narys. Apie jo dalyvavimą tarptautinėse varžybose, jo laimėjimus ir išvykas trimis nuotraukomis iliustruotą straipsnį paskelbė sporto veikėja Elvyra Vodopalienė š.m. balandžio 20 d. *Drauge.* A. Šimkevičius pasiruošęs padėti visiems, kurie domisi šaudymo sportu. Jo telefonas 707 765-6002. **Inf.**

SKAUTŲ VEIKLA

Vaizdai iš Lietuvos sąskrydžio Kaune

Studentų skautų rikiuotė (viršuje); apačioje iš k.: skautų vadovai priima raportą; Lietuvos skautų veikėjai – Kauno "Aušros" draugovės skautininkė Danutė Indriūnienė, Europos rajono atstovas skautininkas Jaras Alkis, skautininkė Olga Žilinskienė **Ntrs. S. Sajausko**

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com
Per 45 metus Jūsų sutelktas 4.88 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 2.97 mln. dol. pelno lietuvybės išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.
Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!
Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS
▶ KULNO SKAUSMAI
▶ PĖDOS SKAUSMAI
▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
▶ ĮAUGĘ NAGAI
▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
◆ STERILŪS ĮRANKIAI
LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS

Atostogos, atostogos...

Mokslo metams baigiantis, visi vaikai vieningai sutinka: patys mieliausi žodžiai – "saulė, vasara, atostogos"! Po ilgų ir nelengvų mėnesių prie vadovėlių, klasėse ar palinkus prie namų darbų užduočių, magiškas žodis "atostogos" priverčia užmiršti visus mokyklinius rūpesčius, džiaugtis kiekviena diena ir atostogų laisve. Mūsų mokyklos 4a klasės moksleiviai mėgsta ir didesnes keliones, ir vienos dienos išvykas su draugais ar tėveliais. Kelionėse ne tik pramogaujama, vaikams tai gera proga pažinti pasaulį ir savo tėviškę ne tik iš geografijos ar istorijos vadovėlių. Štai ką apie savo atostogas rašo ketvirtokai. Kitiems labiau patinka piešti, kas liko atmintyje iš pamatytų vaizdų.

J. Ralienė, Alytaus Putinų gimnazijos 4a klasės auklėtoja

Kelionė į Kalėdų senelio kraštą

Ankstyvą vasaros rytą aš, močiutė ir pusseserė važiavome į oro uostą, nes skridome į Islandiją. Atvažiavę prisiregistravome į lėktuvą. Mes laukėme, kada galėsime skristi ir pro langą žiūrėjome kaip leidosi lėktuvai. Greitai močiutė pašaukė, kad jau turime lipti į lėktuvą. Ten viskas buvo įdomu, pradėjome kilti. Iš pradžių labai bijojome, bet vėliau pakilome į tam tikrą aukštį, ir viskas buvo gerai. Paskui persėdome į kitą lėktuvą. Jis buvo didesnis ir ilgesnis. Su šiuo lėktuvu skridome keturias valandas, bet buvo įdomiau. Galėjom klausytis muzikos ir žiūrėti filmukus. Mums davė dėžutę, ten buvo įvairių žaidimų. Kai atskridome, pasitiko tėvai, važiavome namo. Islandijoje pamačiau daug didelių kalnų, krioklių. Buvau pažiūrėti geizerių, kur karštas vanduo trykšta iš žemės. Aplankiau Kalėdų senelio namus – dabar žinau, kur jis gyvena!

Kamilija Novelskaitė

*

Alytaus oro uoste

Vieną dieną susiruošėm į Alytaus oro uostą. Atvykus mus nuvedė į lėktuvų pastatą. O ten jau pamatėme įvairaus dydžio lėktuvus. Mes galėjome juos apžiūrėti iš arti, netgi paliesti. Paskui mums leido įlipti į vidų. Labai patiko naujas keturvietis lėktuvas. Norėčiau tokiu lėktuvu paskraidyti. Gal ši svajonė kada nors išsipildys... **Akvilė Viligurskaitė**

*

Prie piliakalnio

Vieną dieną nusprendėm važiuoti prie Alytaus piliakalnio. Mes pakvietėme ir mano pusbrolį. Nuvažiavę ėmėme lenktyniauti, kas greičiau užbėgs į piliakalnio viršūnę. Nors aš skubėjau, pirmas užlipo pusbrolis, antra – aš, o paskutinė sesutė. Mes grožėjomės vaizdu – matėsi visas miestas ir Nemunas. Paskui žaidėme įdomius žaidimus. Sesuo ir pusbrolis atmušinėjo kamuolį, o aš su tėveliu mėčiau lėkštę. Reikia visad pagauti tau metamą lėkštę. Jei ji nukris ant žemės, turi pradėti taškus skaičiuoti iš naujo. Mes visi surinkome daug taškų. Buvo labai smagu, bet jau reikėjo grįžti į namus. Dar kartą užlipome ant piliakalnio, po to jau važiavome namo. Mums labai patiko ši kelionė prie Alytaus piliakalnio. Ją prisiminsime ilgai, ilgai...

Inesa Zagorskytė

JAUNIMO ŽODIS

Mūsų laisvalaikis

Baigiasi pamokos, ir prasideda pačios ilgiausios – vasaros – atostogos. Kaip praleidžia savo laisvalaikį Toronto lietuviškos Maironio mokyklos 6-os klasės moksleiviai, kuo jie domisi, pasakoja jų rašiniai tradiciniame mokyklos "Metraštyje". "Mūsų klasės moksleiviai mėgsta linksmai praleisti laisvalaikį. Jie būna labai įvairiai užsiėmę. Mums smagu su jais dirbti", rašo mokytojas R. Danaitis ir padėjėja A. Valaitytė.

Savo laisvalaikiu aš žaidžiu su savo broliais kompiuterinius žaidimus. Man patinka žaisti krepšinį ir futbolą. Vasarą man patinka važiuoti į savo vasarnamį Vasagoje ir maudytis ežere. Žiemą aš taip pat važiuoju į Vasagą. Man patinka statyti "senius besmegenius" iš sniego. **Joana Ažubalytė**

*

Kiekvieną pirmadienį aš važiuoju į jojimo arkliais pamokas. Aš joju ant mėgstamiausio arklio Dakota. Aš bandau gauti savo pirmo skyriaus pažymėjimą su Dakota. Aš jodinėju su keturiais draugais: Sam, Madison, Barbara ir Katie. Mano mokytojos vardas yra Martina. Aš labai myliu arklius. **Sabrina Kulnys-Douglas**

*

Man patinka žaisti su Vilku. Jis yra mano geras draugas. Jis gerai žaidžia krepšinį. Mes smagiai praleidžiam laiką kartu. Mes abudu šokam tautinius šokius "Gintaro" grupėje ir mokomės lietuviškoje mokykloje.

Adomas Grybas

Laisvalaikiu man labiausiai patinka žaisti lauke ir lipdyti "senius besmegenius" iš drėgno sniego. Tai tik žiemos metu. Vasarą man patinka maudytis baseine ir šokinėti nuo tramplino. Rudenį man patinka grėbti lapus į krūvą ir šokti ant jų. Pavasarį man patinka bėgti per lietų. **Brigitta Gibavičiūtė**

*

Savo laisvalaikiu dažniausiai aš žaidžiu krepšinį. Man labai patinka žaisti krepšinį. Kartais laisvu laiku man patinka dainuoti, šokti, klausytis muzikos su savo I-Pod, vaidinti, žiūrėti televizorių, apsipirkti ir būti su savo draugėmis Erika, Viki, Jacqueline, Hanna... Nes aš turiu daug laisvo laiko. **Justė Melkytė**

*

Man patinka sportuoti su pusbroliais Jonu, Saulium ir Adomu. Aš žaidžiu krepšinį su draugais "Aušros" komandoje.

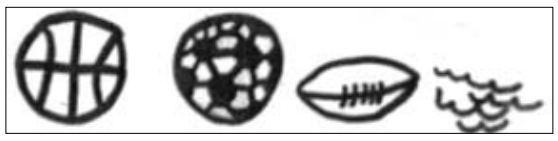

Simonė Pabrėžaitė

ŠYPSENOS

• Vienas pilotas sako kitam: "Pasakyk parašiutininkams, kad jie baigtų šokinėti iš lėktuvo. Mes dar net nepradėjome kilti".

• Dailininko klausia: "Kodėl jūs tapote tik peizažus?" "Todėl, kad nė vienas medis dar nepasiskundė, jog nutapiau nepanašų".

• Mokytoja klausia: "Vaikai, kas yra egoistas?" Tomukas: "Tai toks žmogus, kuris niekada negalvoja apie mane".

• "Sūneli, kodėl bute netvarka?" "Buvo vakarėlis." "O kur dingo pianinas?" "Daviau draugams pasiklausyti".

• Berniukas grįžta iš naujamečio vakaro visas subraižytas. "Kas atsitiko?" "Šokome susikibę rateliu aplink eglutę". "Na..." "Mūsų buvo tik keturi, o eglutė – didelė ir plati.

• Įžymybė. Tas, kuris paaukoja viską, kad visi pradėtų pažinti jį gatvėje. Paskui nešioja juodus akinius ir skrybėlę, kad pasislėptų nuo jį atpažįstančių žmonių.

• "Gerai, kad negimiau Prancūzijoje." "Kodėl?" "Nemoku prancūziškai".

www.bernardinai.lt

Kviečiame į jaunimo šventę

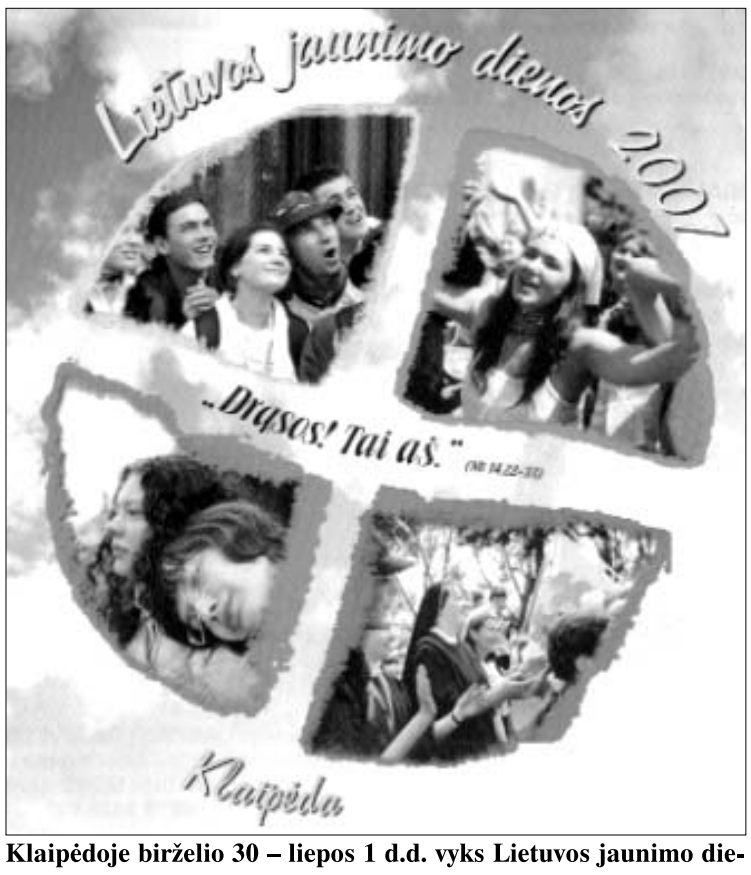

Klaipėdoje birželio 30 – liepos 1 d.d. vyks Lietuvos jaunimo dienos 2007 "Drąsos! Tai aš". Renginio organizatoriai, savo globėja pasirinkę šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresėlę, siūlo įdomią programą. Pirmąją dieną dalyviai kviečiami dalyvauti pokalbiuose, susitikimuose ir krikščioniškos muzikos koncerte. Kitą dieną vyks piligriminė eisena Klaipėdos miesto gatvėmis ir šv. Mišios. Daugiau informacijos tinklalapyje www.jaunimodienos.lt/ljd2007

A†A

ARŪNUI AKELAIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

reiškiame gilią užuojautą jo tėvams JONUI ir BRONEI AKELAIČIAMS bei visiems artimiesiems –

Vytautas ir Eugenija Starkevičiai

P A D Ė K A

A†A

ELENAI NAVICKIENEI

iškeliavus amžinybėn 2007 m. balandžio 27 d.,

nuoširdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų parapijos kunigams už aukotas šv. Mišias. Dėkojame giminėms, šeimos draugams, KLKM dr-jos Aušros Vartų parapijos skyriaus narėms ir Hamiltono lietuvių pensininkų klubo nariams už pareikštas užuojautas, atsiųstas gėles, užprašytas šv. Mišias ir aukas "Cancer Society". Ypatinga padėka dėdei Aleksui ir tetai Bronei Parėščiams už didelę pagalbą mamytei sergant ir paguodą mums mamytės mirties metu. Dėkojame L. Turūtaitei ir V. Mašalui už giesmes šv. Mišių metu, p.p. Mačiams už paruoštuas vaišes ir visoms ponioms už suneštus pyragus.

Nuoširdus ačiū visiems, palengvinusiems šeimos skausmą.

Liūdintys – *vaikai Dalia ir Joe Intihar,*
Edmundas Navickas, vaikaičiai –
Alexander, Emily ir Erica Navickai

P A D Ė K A

Mirtis – tai slenkstis, bet ne pabaiga,
Brangiausi žmonės eina ir palieka...
Tačiau nuo jų nusidriekia šviesa,
Ir atminty gyvi išlieka.

Mylima žmona, mieloji mama, brangi močiutė, mylima sesutė, miela teta

A†A

ALDONA RUSINIENĖ-PRANEVIČIENĖ

po trumpos ligos 2007 m. gegužės 6 d. ligoninėje ramiai užmerkė amžinai akis.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Vytautui Staškevičiui ir prel. Jonui Staškevičiui už maldas prie karsto laidotuvių namuose, atnašautas gedulines Mišias Lietuvos kankinių šventovėje bei palydėjimą mūsų mylimos žmonos, mamytės, močiutės, sesutės ir tetos į amžinojo poilsio vietą. Dėkojame vargonininkei-solistei Lilijai Turūtaitei už giedojimą. Nuoširdus ačiū visiems už žodžiu bei raštu pareikštas užuojautas, už gražias gėles, Birutei Stanulienei už paruoštus skanius pietus ir visoms šeimos draugėms, kurios sunešė pyragus. Dėkojame Birutei Kazlauskaitei, Birutei Matulaitienei ir Monikai Povilaitienei, kurios rinko aukas "Romuvos" stovyklavietei, *Tėviškės žiburiams* ir Užsienio lietuvių katalikų sielovadai. Esame labai dėkingi giminėms, visiems artimiesiems, draugams bei pažįstamiems už jų visokeriopą paramą mūsų liūdesy.

Liūdintys – *vyras Mečislovas, dukra Liuda,*
sūnus Marius su žmona Rūta,
vaikaičiai Andrius ir Audra,
brolis Albinas ir sesuo Liuda su šeimomis

MINTYS

Kuomet žmogaus siela Šventosios Dvasios pagauta pakyla ir nuskrieja į tas aukštybes, kur Švč. Trejybė savo amžinumoje neapsakoma, neišreiškiama, begaline garbe spindi-šviečia, ir kuomet nuo tų aukštybių apmeti paskui akimi šį pasaulį, kaip jis išrodo menkutis, mažas (Iš pal. J. Matulaičio užrašų)

Žymi netektis

Amžinybėn iškeliavo žymusis dvasiškis kun. Antanas Zakarauskas

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos lietuviai gerai pažinojo kun. Antaną (Anthony) Zakarauską, kuris šių metų liepos 3-iąją ruošėsi švęsti savo 90-ąjį gimtadienį. Deja, jo nesulaukė... Amžinybėn jis iškeliavo gegužės 29 d., kai čikagiečiai minėjo valstybinę šventę – "Memorial Day".

Dirbo lietuviškose parapijose

A. Zakarauskas gimė Cicero lietuvių telkinyje 1917 m. liepos 3 d. Prano ir Konstancijos Zakarauskų šeimoje. Baigęs parapijos pradžios mokyklą, įstojo į "Quigley North Preparatory Seminary". Vėliau teologijos studijas tęsė St. Mary of the Lake universiteto Mundelein seminarijoje. Kunigu buvo įšventintas 1941 m. gegužės mėnesį, tuo metu būdamas pačiu jauniausiu klieriku Čikagos arkivyskupijoje.

Kadangi gerai mokėjo lietuvių kalbą, tuoj pat buvo paskirtas į lietuviškiausią Švč. Mergelės Marijos gimimo parapiją Marquette Parko apylinkėje. Ten 8 metus išbuvo klebono asistentu. Kun. A. Zakarauskas taip pat pradėjo dėstyti religiją ir teologiją Quigley seminarijoje ir kitose trijose mokyklose. Tai tęsėsi 28 metus.

Vėliau jis vikaravo seniausioje Čikagoje Šv. Jurgio parapijoje (dabar ši parapija panaikinta ir šventovė nugriauta), buvo seselių kazimieriečių vienuolyno ir Šv. Kryžiaus (Holly Cross) ligoninės kapelionas. Taip pat mokytojavo Šv. Kazimiero akademijoje – aukštojoje mokykloje (vėliau pavadintoje Marijos) Marquette Parke, kurią anksčiau lankė dauguma Čikagos lietuvaičių merginų.

1970 m. kun. A. Zakarauskas buvo paskirtas klebono pareigoms į Švč. Mergelės Marijos gimimo parapiją Marquette Parke ir šiose pareigose išbuvo 17 metų.

Kaip rašo *Chicago Sun Times* dienraštis, kuris keliose vietose pažymėjo kun. A. Zakarausko lietuviškumą, būdamas klebonu, jis padėjo suorganizuoti parapijos orkestrą, sudaryti mokyklos futbolo programą. 1987 m. išėjo į pensiją, gavo klebono "emeritus" laipsnį, t.y. pensininko.

Kun. A. Zakarauskas dalyvavo ir lietuviškoje veikloje, buvo Lietuvos Vyčių organizacijos 112-tos kuopos kapelionas. Jis savo parapijiečių buvo mėgstamas ir gerbiamas už jo lietuviškumą.

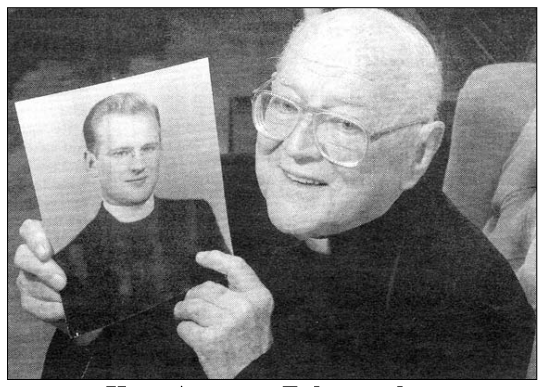

Kun. Antanas Zakarauskas

Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse

Mirusiojo palaikai buvo pašarvoti gegužės 31 d. Švč. Mergelės Marijos gimimo parapijos šventovėje, kurioje kitą rytą buvo aukojamos šv. Mišios už velionį. Šv. Mišias aukojo pats Čikagos arkivyskupijos valdytojas kardinolas Francis George. Jose taip pat dalyvavo ir penki vyskupai bei daugiau nei dešimt kunigų. Į šias pamaldas, nors jos vyko darbo dieną (penktadienį), susirinko gana gausus būrys tikinčiųjų.

Po pamaldų laidotuvių procesija pajudėjo Šv. Kazimiero kapinių link, kur jau paskutinį kartą buvo atsisveikinta su šiuo žymiuoju Čikagos lietuvių dvasiškiu – kun. Antanu Zakarausku, kurį visi gerbė ir mylėjo. Su jo iškeliavimu amžinybėn, jau mažai beliko senosios kartos lietuvių kunigų, daug prisidėjusių prie pirmųjų ateivių į šį kraštą religinio gyvenimo praturtinimo.

LABDARA

Mūsų senelių maldoj kasdieninėj
yra žodžiai šventi sudėti

Meilė • gerumas • dosnumas

Remkime LABDAROS lietuvių slaugos namus ir nepamirškime jų savo testamentuose

SKAMBINTI: **416-232-2112/409**

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklalapis: www.labdara.ca

el-paštas: communityrelationscoordinator@labdara.ca

LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

SPAUSTUVĖ

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON

(prie Evans)

Savininkas Jurgis Kuliešius

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių

2007 m. birželio 7 ir 28 d.d.

***

Visi paketai turi būti į mūsų pagrindinę raštinę
PRISTATYTI
iki
NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

$3.00* off COUPON for 1 parcel $3.00* off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

KREIPIMASIS

LR Prezidentui, Seimo pirmininkui, Min. pirmininkui,Vilniaus apskrities viršininkui dėl Šalčininkų R. Tetėnų "Šalčios" pagrindinės mokyklos atkūrimo

Šalčininkų rajono taryba, vykdydama Lenkų rinkimų akcijos programą plėsti Lietuvoje švietimą lenkų kalba, "reorganizavo" Tetėnų "Šalčios" pagrindinę mokyklą į pradinę dėl to, kad ji veikia valstybine kalba ir nereorganizavo mažesnių už ją lenkiškų Tabariškių, Baumiliškių, Čiužakampio ir Versekos pagrindinių mokyklų. Šių lenkiškų mokyklų 4-7 klasėse mokosi atitinkamai 11, 18, 20 ir 22 mokiniai, o lietuviškos Tetėnų "Šalčios" mokyklos 4-7 klasėse buvo 24 mokiniai.

Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje, kurio pareiga prižiūrėti LR įstatymų laikymąsi, nematė šių įstatymų pažeidimų ir aiškina, kad "pagrindinė priežastis reorganizuoti Tetėnų 'Šalčios' pagrindinę mokyklą į pradinio ugdymo skyrių – netinkamos mokymosi sąlygos ir tinkamų ugdymo priemonių bei įrangos nebuvimas". Kas įvertins Šalčininkų rajono savivaldybę, kad ji per 15 metų Tetėnuose nesudarė tinkamų mokymosi sąlygų, nors to ne kartą buvo prašoma?

LR Konstitucijos 14 straipsnis, Valstybinės kalbos, Švietimo, Etninės kultūros valstybinės globos ir kiti įstatymai bei nutarimai įpareigoja kiekvienoje Lietuvos Respublikos seniūnijoje sudaryti galimybę mokytis valstybine kalba, tuo tarpu valdininkai Tetėnų seniūnijos vaikams siūlo kasdien 20 kilometrų važinėti į Eišiškes ir atgal. Ar maždaug 70 Tetėnų seniūnijos vaikų neturi teisės normaliai miegoti, valgyti, mokytis gyvenamoje vietoje, nesikeldami 5 valandą ryto ir negrįždami iki 18 valandos namo, kai žiemą tamsu? Nuo Mištūnų iki Tetėnų dar yra 6 kilometrai, nuo Kudlų, Gėlūnų ir kitų kaimų – nuo 4 iki 1 kilometro. Mokyklinį autobusą, jeigu ir pavyktų gauti, į jį tilptų tik trečdalis toliau išsiunčiamų vaikų. O kas atsakys už jų sveikatą, saugumą, auklėjimą tuo metu, kai jie vieną ar dvi valandas vaikščios po Eišiškes, laukdami autobuso ir eis namo?

Prašome: 1. Pagal tėvų prašymus Vilniaus apskrities viršininką atkurti Tetėnų "Šalčios" pagrindinę mokyklą. 2. Nutraukti mero spaudimą Poškonių vaikų darželiui ir kitoms švietimo įstaigoms. 3. Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje, Švietimo ir mokslo ministerijos darbą organizuoti taip, kad jie sklandžiai vykdytų LR įstatymus. 4. Šalčininkų r. Savivaldybei pagal įstatymus nevykdant švietimo funkcijų jas perduoti Vilniaus apskričiai.

Lietuvos moterų lyga – **prof. O. Voverienė,** Lietuvių tautininkų sąjunga – **G. Songaila;**
"Vilnijos" draugija – **K. Garšva** (a.d. 1665, Vilnius-10)

LITHUANIAN FOLK ART INSTITUTE
INSTITUT D'ART POPULAIRE LITHUANIEN
LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTAS

Švenčiant Lietuvių tautodailės instituto veiklos 30 metų sukaktį ruošiama
JUBILIEJINĖ PARODA
"Lithuanian Folk Art – Continuing the Tradition"
Parodoje su savo darbais dalyvauja Instituto nariai iš Kanados ir JAV
2007 m. birželio 26 - liepos 13 d.
Neilson Park Creative Centre
56 Neilson Drive, Toronto, Ontario M9C 1V7
MALONIAI KVIEČIAME VISUS Į ATIDARYMĄ SU VAIŠĖMIS
birželio 26 d., 7-9 v.v.
Galerijos darbo valandos: antrad.-penktad. 9 v.r. – 4 v.p.p.;
antradienio vakarais 7-9 v.v. Tel. 416-622-5294

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM
- asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- imigracija į Kanadą
- testamentų sudarymas
- palikimų tvarkymas
- nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809
Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 30 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 23 metai pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

AUKOS

Kovai su vėžiu sergantiems vaikams Lietuvoje aukojo: a.a. Kazimieros Arlauskienės atminimui $100 dukra Irena Punkrienė su šeima; a.a. Vandos Lapienienės atminimui $25 vyras Petras Lapienis su šeima. **MP**

A.a. Juozo Jocaus atminimui *Tėviškės žiburiams* $80 aukojo Gertrude Jocienė.

A.a. Kazimieros Gilman atminimui pagerbti *Kovai su vėžiu* sergantiems vaikučiams Lietuvoje aukojo: $100 – H. Steigvilas; $50 – S. Steigvilas, S. Dimas; $30 – I. Vadauskas; $25 – C. LeDrew; $20 – N. Balčiūnas, K.A. Ratavičius; $5 – O. Dirmantienė. Aukas surinko M.Povilaitienė.

Vytautas Mikelionis, Užsienio lietuvių skyriaus vyr. specialistas, Kanados lietuvių bendruomenei atsiuntė šio turinio laišką:

"Laba diena p. Vytautai, p. Rūta,

Lietuvos Vyriausybės Kanceliarijos biblioteka į mus kreipėsi su prašymu pabandyti rasti Lietuvių enciklopedijos (Bostono) trūkstamus tomus bibliotekai (14, 22, 23, 29, 31, 34 tomai). Maloniai prašytume paplatinti šią informaciją tarp bendruomenės narių, jeigu būtų kas nors JAV ar Kanadoje kas norėtų padovanoti tuos tomus LRVK ar netgi visą jų rinkinį – biblioteka mielai jį priimtų ir būtų nuoširdžiai dėkinga. Su nuoširdžiausiais linkėjimais, pagarbiai –

Vytautas Mikelionis, Užsienio lietuvių skyriaus vyr. specialistas
Tel. +370 5 2629543, fax. +370 5 2619431, www.tmid.lt"

WATERSIDE DENTAL
Dr. Gintarė Sungailienė
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(Į vakarus nuo Hurontario)
www.watersidedental.ca Tel. 905 271-7171

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MARLATT FUNERAL HOMES
Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose
Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303
195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

TORONTO ONT

Anapilio žinios

• Birželio 17, sekmadienį, Sutvirtinimo sakramentą iš vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, rankų priėmė šie mūsų parapijiečiai: Rasa Aleknevičiūtė, Daiva Andrulytė, Povilas Grigutis, Viltė Grigutytė, Elenytė Olekaitė, Kostas Paliulis, Alma Ramanauskaitė, Daiva Ramanauskaitė, Indrė Ramanauskaitė, Rūta Rėkutė, Audra Stončiūtė, Tomas Trussow, Daiva Vilkelytė.

• Birželio 15, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Kazimiera Gilman (Gaidamavičienė), 90 m. amžiaus, sesuo mūsų parapijietės Stasės Steigvilienės ir Stefos Dimas.

• Birželio 19, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Antanas Petraitis, 92 m. amžiaus.

• Birželio 16, šeštadienį, Lietuvos kankinių šventovėje susituokė Romualdas Jonušonis su Lina Kaleinikaite. Sveikiname jaunuosius, jų tėvelius, senelius ir visus artimuosius.

• Jau ilgesnį laiką Lietuvos kankinių šventovės stogas buvo lopomas bent tris kartus, ir kiekvieną kartą, atrodo, vanduo susirasdavo kitą vietą įbėgti po stogu į šventovę. Pastaruoju metu jis veržiasi prie pagrindinių durų. Buvo gauta trijų stoginninkų ta pati nuomonė, kad visą stogą reikia dengti iš naujo. Finansų taryba tam pritarė. Įkainavimas siekė net $120,000, bet per pažintis gauta gerokai papiginta kaina: $60,000 + GST. Darbas jau pradėtas. Dėl šios priežasties toliau tęsiamas ir 2007 m.parapijos ir misijos vajus.

• Kybartų klebonas kun. Vytautas Sakavičius pradėjo Kybartų Eucharistinio Išganytojo šventovės atnaujinimo darbus ir prašo visus, o ypač buvusius kybartiečius paramos. Parapijos adresas: Eucharistinio Išganytojo šventovė, Darvino g. 8, Kybartai, LT-70440 Vilkaviškio raj., Lietuva. Aukoti per mūsų parapiją, kad aukos būtų įtrauktos į aukų atleidimo nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) lapus.

• Anapilio knygyne galima įsigyti knygą apie Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos veiklą *Mūsų keliai Kanadoje.* Taip pat galima įsigyti daug nupigintų knygų ir muzikos juostelių.

• Mišios sekmadienį, birželio 24: 9.30 v.r. už Šimkų ir Pošių šeimų mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, birželio 24, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Renatą Jackienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, birželio 23, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Ireną Mačiulytę-Kunii.

"LABDAROS" Lietuvių slaugos namams skubiai reikalinga darbuotoja virtuvėje – mitybos asistentas-ė, turintis Mitybos aptarnavimo kvalifikacijos pažymėjimą iš mokymo įstaigos, arba įtrauktas į programą, kurią pripažįsta Sveikatos ministerija. "Labdaros" Lietuvių slaugos administracija įsipareigoja padengti pusę mokslo išlaidų sėkmingai baigusiam kursus. Administracija

Prisikėlimo parapijos žinios

• Mišių tvarka: sekmadieniais 8 v.r., 9 v.r. (anglų k.), 10.45 v.r. ir 12.15 v.d. Šiokiadieniais Mišios aukojamos 8 v.r. ir 7 v.v., šeštadieniais 8 ir 9 v.r. Tikinčiųjų pareiga dalyvauti sekmadienio Mišiose galioja žiemą ir vasarą.

• Praeitą sekmadienį paskutinį kartą prieš vasaros atostogas giedojo parapijos "Retkartinis" choras.

• Pakrikštyti: Justinas Paulius, Reginos (Vaitkutės) ir Gražvydo Murzų sūnus ir Hennessey Morgan, Christine (Bonner) ir John M. Veit sūnus.

• "Kretingos" stovyklavietėj pradedant liepos 8 sekmadieniu ir kiekvieną sekmadienį, kol tęsis stovyklos, Mišios bus aukojamos 11 v.r. Šiose Mišiose kviečiami dalyvauti stovyklautojų tėvai bei visi apylinkėj gyvenantys lietuviai.

• Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja Gitana Judvytytė, vasarą veiks tik liepos 8 ir rugpjūčio 5 d.d. Po vasaros vėl grįš į pastovią tvarką – pirmą ir trečią mėnesio sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 12 v.d.

• "Kretingos" stovyklavietės paruošimo darbai vasaros stovyklom talkos būdu vyksta kiekvieną savaitgalį iki stovyklų pradžios. Labai reikalinga talka visų, kurie gali padėti, nes įvairių darbų dar yra daug. Darbininkai aprūpinami maistu ir nakvyne. Galinčius prisidėti prie darbo, prašom susisiekti su Rūta Jaglowitz tel. 416 622-9919 ar Wally Dauginis tel. 905 257-6910. Stovyklos internetas www.kretinga.com.

• Stovyklų tvarka: lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams nuo liepos 8 d. iki 21 d., lietuviškai kalbantiems nuo liepos 22 d. iki rugpjūčio 3 d. Šeimų su vaikais stovykla vyks rugpjūčio 5-11 d.d.

• Mišios sekmad., birželio 24: 8 v.r. už a.a. Joną Maziliauską; 9 v.r. už a.a. Joną Vizgirdą; 10.45 v.r. už a.a. Vytautą Simanavičių, už a.a. Mariją Leikūnienę ir už a.a.Mariją Bložienę; 12.15 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos 9.30 v.r.

• Visą liepos mėnesį pamaldų nebus. Pamaldos prasidės rugpjūčio 5 d., 11.15 v.r. Jos bus su Šv. Komunija. Tuo laiku sekmadieniais jos vyks iki 2008 m. birželio paskutinio sekmadienio.

Lietuvių Namų žinios

• Birželio 17 d. Lietuvių Namų svetainėje įvyko pietūs Tėvo dienai paminėti. LN Moterų būrelis pasveikino atvykusius tėvelius gėle ir pavaišino gėrimu. Dalyvavo per 200 svečių.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – liepos 7, trečiadienį, 7 v.v. LN seklyčioje, "Labdaros" – birželio 27, 7 v.v. LN seklyčioje.

• Galima išsinuomoti barą "Lokys". Teirautis LN raštinėje.

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams L. Rudis ir M. Rudis palikimu gauta $10,000. Nuoširdžiai dėkojame už paramą ir dosnumą. Aukos priimamos Toronto Lietuvių Namų raštinėje, Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdara, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6.

Maironio mokyklos žinios

• Kviečiame registruoti vaikus į jaunųjų darželį. Vaikai turi būti 4 metų amžiaus prieš rugsėjo mėn. Registracijos mokestis – $225 vienam, $250 šeimai. Mokykla – "Our Lady of Peace", adresas – 70 Mattice Ave., tarp Bloor ir Kipling gatvių.

• Jei kas norėtų mokytojauti arba padėti mūsų mokykloje, prašomi kreiptis į vedėją Virginiją Zubrickienę, tel. 905 271-6859.

• Linkime visiems mokytojams ir mokiniams linksmų atostogų. Grįžtame į mokyklą rugsėjo 15 dieną. **Ž**

• **Lietuvių tautodailės institute** 30 metų veiklos jubiliejinė paroda, kurioje dalyvauja ir šios parapijos skyrius, vyks birželio 26-liepos 16 d.d. Neilson Park Creative Centre, 56 Neilson Dr., Toronto, ON. Parodos atidarymas su vaišėmis birželio 26 d., nuo 7 v.v. iki 9 v.v.

VASAGOJE išnuomojamas vasarnamis, tinkamas 2 šeimoms. 4 miegamieji, "hot tub", "rec room", skalbimo ir džiovinimo mašinos, sūpynės vaikams. Liepos 2-8, 9-15 d.d., rugpjūčio 12-18 d.d. Skambinti Birutei tel. 416 259-3961.

LANDSCAPING. Žolės pjovimas, velėnų dėjimas, krūmų ir gėlynų priežiūra. Skambinti Valdui tel. 416 909-2464 (cell), 416 236-5409.

***TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* vėlavimu** skundžiasi daug skaitytojų. *TŽ* pristatomi į pašto įstaigą pastoviai – antradieniais iki 12 v.d. Kanados pašto "Klientų paslaugų" skyriaus teigimu, šios laikraščių kategorijos pristatymas per 4 darbo dienas yra laikomas normaliu. Skaitytojai pristatymo klausimais gali skambinti 1-800-267-1177 arba el. paštu rašyti adresu, kurį rasite www.canadapost.ca interneto tinklalapyje (Resources skyriuje pasirinkite "Contact Us", tada "General Customer Service". Užpildykite anketą, pateikdami savo adresą su pašto kodu ir pranešdami, kiek dienų užtruko gauti *TŽ).* Visos šventės sutrukdo pašto gavimą. Laikraščiai JAV irgi ilgai keliauja. JAV prenumeratorių laikraščiai yra vežami kurjeriu į Buffalo, ten pristatomi į JAV pašto įstaigą. JAV-se pašto pristatymo klausimais galima skambinti 1-800-275-8777.

MONTREAL QUE

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų šventovėje birželio 17 d., 11 val. Mišios buvo atnašaujamos už auksinio amžiaus "Rūtos" klubo gyvus ir mirusius narius. Giedojo parapijos choras ir svečiai dainininkai iš Toronto V. Mašalas ir L. Turūtaitė. Nepaisant šilto ir tvankaus oro bei privačių Tėvo dienos suėjimų, po Mišių gražiai papuoštoje salėje "Rūtos" klubo 30-ies metų veiklos sukakčiai paminėti susirinko gana gausus tautiečių būrys. Atvykusius pasveikino klubo pirm. H. Lapinienė. "Rūtos" klubas įsisteigė 1976 m. spalio 21 d. Ilgus metus klubas veikė Nekalto Prasidėjimo seselių namuose. Buvo rengiami "bazarai", išvykos, įvairios paskaitos, veikė prancūzų kalbos kursai bei įvairių užsiėmimų grupės. Nariai rinkdavosi trečiadieniais ir sekmadieniais. Seselėms pardavus namus ir išvykus iš Montrealio, klubas persikėlė į Aušros Vartų parapijos salę. Trečiadieniais vyksta "bingo" ir kortų žaidimai, grupė moterų, vadovaujamų B. Nagienės, užsiima lengva mankšta. Programą atliko dainininkai V. Mašalas ir L. Turūtaitė, pati akompanavusi dainoms. Jie padainavo 12 dainų. Klebonui kun. G. Mieldažiui palaiminus stalą, visi vaišinosi gausiais šiltais patiekalais, kuriuos pagamino E. ir Z. Burkšaičiai bei J. Blauzdžiūnienė. Pietų metu buvo grojamos įrašytos dainos. Veikė gausių laimikių loterija.

"Nidos" žvejų-medžiotojų klubas ruošia linksmą Joninių gegužinę Rigaud, QC, birželio 23 d., 12 val. Svečiai bus pavaišinti karštais patiekalais ir kitais valgiais. Veiks loterija, bus žaidimų, laužas ir gera muzika. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

A.a. Leo Šimonėlis, 88 metų, vyras a.a. Christinos (Strimas) mirė birželio 10 d. Liūdi sūnus Ken (Sandra), gyv. Albertoj, Robert (Sharon), gyv. Ontario prov., ir Eric (Marie), vaikaitės Aleksandra ir Ariane. Gedulinės Mišios aukotos Šv. Kazimiero šventovėje. Velionis buvo parapijos komiteto narys. Žmona Christina ir jis dirbo daugiau kaip 40 metų. Jiedu visados padėdavo parapijai, net ir nebūdami komitete. Šeima prašė vietoj gėlių aukoti "St. Mary's Hospital Foundation".

Parapijos choras išeina vasaros atostogų birželio 24 d. Chorvedys Aleksandras Stankevičius primena, kad rudenį ruošis šimtmečio iškilmingoms šv. Mišioms ir koncertui, kurie įvyks spalio 7 d.

Šimtmečio rengimo komitetas labai dėkoja aukotojams. Aukojo: $4,000 – Kanados lietuvių fondas; po $1,000 – Montrealio Aušros Vartų parapija, Kanados lietuvių bendruomenė; po $500 – Alfred Dallaire Funeral Home, L. Mikalajūnas, Maden Systems (V. Blauzdžiūnaitė), J. Adamonytė, A. Skrupskis, H. Kurylo; $400 – M. Pališaitis; $250 – A. Šlekis; $200 – St. Domenic's Parish; $175 – TALKA – lietuvių kredito kooperatyvas; po $100 – *Tėviškės žiburiai,* Montrealio lietuvių "Rūtos" klubas, Julija Norkeliūnaitė-Hanusiak, Windsoro Šv. Kazimiero parapija, L.K. Mindaugo Neringos šaulių kuopa, I. Ulbinas, Lietuvos kankinių parapijos choras, J. Adams, D. Blauzdžiūnaitė-Pini, H. Naujokas; $50 – J. Kisielius. **VL**

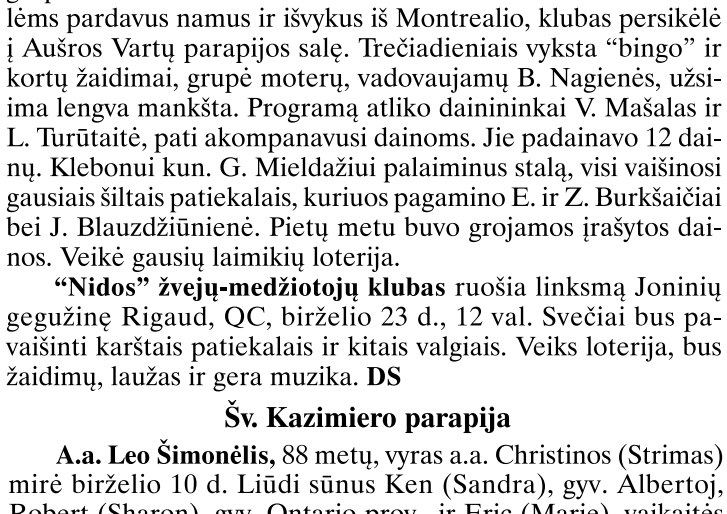

Birželio 9 d. įvyko St. Domenic's Parish kasmetinės golfo varžybos. Sharon Banks-Rašytinienė laimėjo trofėjų ir pirmą vietą moterų grupėje. Malcolm ir Edith Mackenzie suorganizavo dieną **Ntr. V. Lietuvninkaitės**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)
Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349